

18.6.2014

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

11 – 2014

Kokousaika: 18.6.2014 klo 16.00 – 18.55

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

11 – 2014

Mötestid: 18.6.2014 kl 16.00 – 18.55

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

18.6.2014

241—242 §	4
Esityslistan asia nro 3 ja 4	4
VUODEN 2013 ARVIOINTIKERTOMUKSEN JA TILINTARKASTUSKERTOMUKSEN KÄSITTELY SEKÄ VASTUUVAPAAUS VUODELTA 2013.....	4
Kaupunginjohtaja Pajunen	4
Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Koulumies	7
Valtuutettu Majuri.....	9
Valtuutettu Holopainen	12
Valtuutettu Pajamäki.....	14
Valtuutettu Vuorjoki.....	17
Valtuutettu Huru.....	19
Ledamoten Rantala	20
Valtuutettu Laaninen.....	23
Valtuutettu Ebeling.....	24
Valtuutettu Hakanen	26
Valtuutettu Asko-Seljavaara	28
Valtuutettu Koskinen.....	30
Valtuutettu Jalovaara	31
Valtuutettu Malin	32
Ledamoten Wallgren.....	33
Ledamoten Brettschneider.....	34
Valtuutettu Puhakka.....	35
Valtuutettu Sevander	37
Valtuutettu Muurinen.....	37
Valtuutettu Loukoila	39
Valtuutettu Kantola	40
Valtuutettu Kanerva	42
Valtuutettu Anttila.....	42
Valtuutettu Enroth	44
Valtuutettu Hakanen	45
Valtuutettu Asko-Seljavaara	46
Valtuutettu Korkkula.....	47
Ledamoten Wallgren.....	47
Valtuutettu Taipale.....	48
Valtuutettu Urho.....	49
Valtuutettu Holopainen (vastauspuheenvuoro)	51
Valtuutettu Urho (vastauspuheenvuoro)	51
Valtuutettu Rantanen (vastauspuheenvuoro)	51
Valtuutettu Honkasalo (vastauspuheenvuoro)	52
Valtuutettu Urho (vastauspuheenvuoro)	52
Valtuutettu Koskinen.....	53
Valtuutettu Soininvaara.....	53

18.6.2014

Valtuutettu Koulumies.....	53
Valtuutettu Arhinmäki.....	54
244 §.....	54
Esityslistan asia nro 6.....	54
YLEISTEN TÖIDEN LAUTAKUNNAN JÄSENEEN VALINTA.....	54
Valtuutettu Männistö.....	54
245 §.....	55
Esityslistan asia nro 7.....	55
VARHAISKASVATUSLAUTAKUNNAN JÄSENEEN VALINTA.....	55
Valtuutettu Männistö.....	55
247 §.....	55
Esityslistan asia nro 9.....	55
TAKAUKSEN MYÖNTÄMINEN HELSINGIN TEATTERISÄÄTIÖLLE.....	55
Valtuutettu Rantanen.....	55
Valtuutettu Koskinen.....	56
Valtuutettu Holopainen.....	57
Kaupunginjohtaja Pajunen.....	57
Valtuutettu Koskinen.....	57
Valtuutettu Arhinmäki.....	57
249 §.....	58
Esityslistan asia nro 11.....	58
TEOLLISUUSKATU 23—25:N MUUTOS- JA PERUSPARANNUSTYÖN HANKESUUNNITELMA.....	58
Valtuutettu Soininvaara.....	58
Valtuutettu Rantanen.....	58

18.6.2014

241—242 §

Esityslistan asia nro 3 ja 4

VUODEN 2013 ARVIOINTIKERTOMUKSEN JA TILINTARKASTUSKERTOMUKSEN KÄSITTELY SEKÄ VASTUUVAPAAUS VUODELTA 2013

HELSINGIN KAUPUNGIN VUODEN 2013 TILINPÄÄTÖKSEN HYVÄKSYMINEN

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Vuosi 2013 oli Helsingin kaupungin taloudessa hieman talousarviossa odotettua myönteisempi. Kaupungin talous toteutui jokseenkin samalla tasolla kuin vuonna 2012, mutta oli kuitenkin selvästi vuotta 2011 heikompi. Helsingin verotulokehitys oli myönteinen, kasvun ollessa edelliseen vuoteen nähden peräti 5,3 %. Toki lähes puolet tästä kasvusta oli seurausta tilitysteknisistä syistä. Verotulot toteutuivat talousarviossa ennakoitua paremmin, jonka seurauksena myös vuosikate toteutui talousarviota parempana.

Kaupungin palvelutuotannon toimintamenojen kasvu oli 3,6 %, kun se edellisenä vuonna oli noin 4,8 %. Kaupungin vuosikate oli hieman edellisvuotta parempi, mutta tulorahoitus ei edelleenkään riittänyt investointien rahoittamiseen. Lainakanta kasvoi vuoden takaisesta noin 290 miljoonaa euroa. Lainakannan nopean kasvuvauhdin hillitsemiseksi Helsinki on pyrkinyt viime vuosina parantamaan palvelutuotannon tuottavuutta ja alentamaan vuosittaisten toimintamenojen kasvuvauhtia.

Arvoisat valtuutetut.

Yleinen taloustilanne sekä maailmalla että Euroopassa on edelleen ongelmallinen. Suomen kokonaistuotanto on pienentynyt yhtäjaksoisesti vuoden 2012 2. neljänneksestä lähtien. Valtiovarainministeriön tänään julkaistun talousennusteen mukaan kokonaistuotannon kasvu käynnistyy kuluvan vuoden aikana, mutta kasvu jää tänä vuonna vain 0,2 %:iin. Kasvu nopeutuu vähitellen ensi ja seuraavana vuonna. Vuonna 2015 tuotannon kasvuksi ennustetaan 1,4 %, ja vuonna 2016 kasvun ennustetaan olevan suurin piirtein samalla tasolla, eli 1,6 %. Nämä juuri tänään valtiovarainministeriön julkaisemasta ennusteesta.

18.6.2014

Arvoisat valtuutetut.

Helsingin seudun pitkään jatkunut tuotannon lasku pysähtyi ja kääntyi varovaiseen nousuun kuluvan vuoden 1. neljänneksellä. Kasvua oli ennakkoarvion mukaan noin 1 % edellisen vuoden 1. neljänneksen verrattuna. Toimialojen väliset erot ovat edelleen suuria. Teollisuuden väheneminen jatkui edelleen. Myös kaupassa ja kuljetuksessa kehitys oli heikkoa. Kasvua oli informaatio- ja viestintäalalla, mutta myös rakentaminen, majoitus- ja ravitsemisala ja liike-elämän palvelut olivat kasvussa.

Teollisuuden suuri rakennemuutos on heikentänyt viimeisten vuosien aikana huomattavasti Suomen talouden kasvupohjaa. Luottamus talouden pitkän aikavälin näkymiin ja talouspolitiikkaan on kuitenkin pitänyt valtion, kuntien, talouksien ja pääosin myös yrityksiin velanoton kustannukset alhaisina. Valtio, kunnat ja kotitaloudet ovat Suomessa velkaantuneet Euroopan komission arvion mukaan. Euroopan komission arvion mukaan finanssipolitiikka keveni julkisen talouden alijäämän kasvulla mitattuna Suomessa vuosien 2008—2013 välillä enemmän kuin yhdessäkään toisessa EU-maassa. Ennen kansainvälistä finanssikriisiä Suomen julkisen talouden tila oli parempi kuin useassa muussa maassa. Samaisina vuosina, 2008—2013, Suomen julkisen talouden rakenteellinen alijäämä on kasvanut poikkeuksellisen paljon. Julkisen talouden tilaa koskevien tavoitteiden saavuttaminen lähivuosina on nykyisellään epävarmaa.

Suomen julkisessa taloudessa on tehty kuluneella hallituskaudella merkittäviä kuntien tulopohjaa leikkaavia päätöksiä. Valtion päätösten mukanaan tuomat kuntien tulopohjaa heikentävät 1,1 miljardin euron valtionosuusleikkaukset toteutetaan portaittain kasvaen vuosina 2012—2015. Tästä leikkauksesta yli 1/10 kohdentuu Helsingille ja heikentää siten merkittävästi Helsingin peruspalvelujen rahoitusta.

Arvoisat valtuutetut.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa todetaan: "Strategiaohjelmassa valittua tiukan menoraamin linjaa tuottavuustavoitteineen tulee noudattaa". Strategiaohjelman tavoitteiden tulee olla lähtökohtana, ja keskeisin keino näiden tavoitteiden toteuttamisessa on menojen kasvua hidastava tavoite. Siinä emokaupungin käyttömenojen kasvu pidetään kustannustason nousun sekä asukasmäärän kasvun mukaisena, vähennettynä vuotuisella 1 %:n tuottavuuden parantamisen tavoitteella. Toinen valtuuston strategiaohjelman linjaus on rahoittaa nykyistä merkittävästi suurempi osuus investoinneista tulorahoituksella ja kiinteän

18.6.2014

---

omaisuuden myyntituloilla sekä vuotuisten investointien tason rajaaminen 435 miljoonaan euroon.

Kaupungin vuoden 2015 talousarviota valmistellaan yhtä aikaa Helsingin Energian yhtiöittämisvalmistelujen kanssa. Kaupungin taloustilanne tulee muuttumaan oleellisesti Helsingin Energian liiketuloksen tuloverojen kohdentuessa energiatuotannon investointeihin. Energian liiketuloksen tulovirrat kaupungille vähenevät vuosien 2013—2014 arviolta noin 220 miljoonan euron vuosittaiselta tasolta noin 80—90 miljoonaan euroon. Tämä tarkoittaa, että tulostavoitteisiin pääsemiseksi kaupungin taloudenpitoa joudutaan vuonna 2015 kiristämään merkittävästi. Arviot tulovirran vähenemisestä ovat niin merkittäviä, että toimintamenojen kasvun on oltava tulevina vuosina matala, jotta strategiaohjelman mukainen 435 miljoonan euron investointiraami sekä joukkoliikenneinvestointien mukainen investointitaso voidaan rahoittaa ilman merkittävää lisävelkaantumista.

Helsingin Energian ja Helsingin Sataman yhtiöittämisillä tulee olemaan merkittävä kirjanpidollinen vaikutus kaupungin vuoden 2014 tilinpäätökseen. Yhtiöittämiin tulee liittymään merkittävät kirjanpidolliset kaupunkikonsernin sisäiset myyntivoitot. Konsernin tilinpäätöksessä nämä kirjanpidolliset voitot eliminoidaan, eivätkä ne tuo kaupungille uusia varoja palvelutuotannon rahoittamiseen.

Arvoisat valtuutetut.

Talousarvion 2015 valmistelutilannetta arvioidaan kaupunginhallituksessa elokuussa. Parhailaan käytävien hallituskauden loppupuolen toimenpiteitä viitoittavien neuvottelujen tulokset vaikuttavat osaltaan kesän jälkeen jatkuvaan Helsingin tulevan vuoden talousarvion valmisteluun. Lisäksi rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanoon liittyvät mahdolliset tulevat päätökset voivat vaikuttaa talousarvion valmisteluun. Toistaiseksi tehdyt rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanopäätökset vaikuttavat vain rajallisesti kaupungin vuoden 2015 talousarvioon. Näiden päätöksien ohella kaupungin omassa toiminnassa on keskeyttävä strategiaohjelmassa asetettujen taloustavoitteiden toteuttamiseen.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiitän ensinnäkin kaikkia valtuutettuja ja koko kaupungin henkilöstöä kuluneesta kevätkaudesta ja toivotan kaikille jo tässä vaiheessa hyvää kesää.

18.6.2014

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Koulumies

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajana minulla on kunnia esitellä teille tämän uuden lautakunnan ensimmäinen arviointikertomus. Haluan kiittää ensin tarkastusviraston henkilökuntaa isosta työpanoksesta sen suhteen. Se oli tänä vuonna tavallistakin tärkeämpää, sillä me kaikki lautakunnan jäsenet olemme ihan uusia tehtävässämme.

Tarkastuslautakunta on olemassa kaupunginvaltuutettuja varten. Sen tehtävä on valvoa, että valtuuston tahto toteutuu kaupungin hallinnossa. Ikävä kyllä jouduimme tänä vuonna toteamaan, että valtuutettujen tahdonilmaukset eivät aina näy hallinnossa niin hyvin kuin pitäisi. Selvitimme muun muassa sitä, mitä tapahtuu valtuutettujen tekemille aloitteille ja ponsille. Vastaus on, että eipä juuri mitään. Virkamieskoneisto ja kaupunginhallitus eivät ota niitä vakavasti, eivätkä ne useimmiten toteudu käytännössä. Lautakunnan otantaan päätyneistä aloitteista vain joka 4. oli johtanut toimenpiteisiin ja ponsista vielä harvempi.

Edes kaupunginvaltuuston äänestyksessä palauttamat aloitteet eivät pärjää paremmin. Kaupunki ei ollut määritellyt edes aikarajaa sille, mihin mennessä hallinnon pitäisi ottaa valtuuston palauttama aloite käsiteltäväkseen. Tämä on epäkohta. Me täällä valtuustossa käytämme kaupungin korkeinta päätösvaltaa. Sen täytyy näkyä kaupunginhallituksen päätöksissä ja virkamiesten työssä. Toivottavasti viime kokouksessa päätetty uudistus ryhmäaloitteista johtaa parempaan vaikuttavuuteen.

Tästä arviointikertomuksesta kävi jälleen kerran ilmi se, että kaikki kaupunginvaltuuston päättämät hallintoa sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet eivät ole toteutuneet. Parhaiten pärjäsivät viime vuonna kaupunginjohtajan hallinnonala ja huonoiten taas sosiaali- ja terveystoimi. Sillä on toistuvia vaikeuksia pysyä valtuuston päättämässä sitovassa määrärahasossa. Se on kuitenkin hyvä, että talousarvioraami on ohjannut rahankäyttöä kohtuullisesti. Varsinkin kaupunginhallitus on terävöittänyt viime aikoina budjettilinjaansa ja se ansaitsee siitä kiitokset.

Selvitimme lautakunnassa tänä vuonna aihetta, joka kiinnostaa montaa valtuutettua: kaupungin mahdollisuutta hankkia palveluita yrityksiltä, joilla on yhteyksiä veroparatiiseihin. Olisihan se taloudellisesti järkevää suosia hankinnoissa ja kilpailutuksissa yrityksiä, jotka maksavat veronsa Suomeen ja tuottavat siten hyvinvointia tänne. Lautakunnan loppulema on kuitenkin, että kaupunki ei voi syrjiä kilpailutuksissa yrityksiä siksi, että niillä on toimintaa veroparatiiseissa. Yrityksiltä ei voi myös-

18.6.2014

---

kään edellyttää maakohtaisten tilinpäätöstietojen julkaisua tarjouskilpailun ehtona. Hankintalaki ei salli yritysten syrjimistä myöskään niiden kopiapaikan vuoksi.

Nämä niin sanotut kokonaistaloudelliset seikat eivät voi enää nykyään vaikuttaa hankintapäätöksiin. Jos kaupunki poikkeaa tästä, se tuomi-taan oikeudessa lainrikkomuksesta. Vaikka siis verosuunnittelu on monien mielestä moraalitonta, se on kuitenkin laillista toimintaa. Ainoa ta-pa, jolla kaupunki voisi varmistaa, että se takuulla ei tee yhteistyötä minkään veroparatiisiyrityksen kanssa, olisi tuottaa kaikki palvelut itse eikä ostaa mitään ulkopuolelta.

Hyvät valtuutetut.

Selvitimme tänä vuonna myös kaupungin tietojärjestelmähankkeita. Havait-simme, että virastot eivät ole arvioineet IT-hankintojensa kustan-nuksien hyötyä niin hyvin kuin voisi olettaa. Kaikkien hankkeiden osalta ei ole pystytty edes todentamaan, mitkä ovat olleet hankkeiden enna-koidut kustannukset. Hankkeiden seuranta on myös puutteellista, eikä niistä aina laadita edes loppuraportteja. Kaupunki on tietojärjestelmä-hankinnoissaan myös liian riippuvainen järjestelmätoimittajasta, vaikka valtuusto on halunnut edistää avoimia rajapintoja. Toivottavasti kau-punginhallitus tarttuu näihin epäkohtiin osana tietotekniikkaohjelman toimeenpanon seurantaa.

Tarkastuslautakunta arvioi viime vuodelta kaupungin hankinta- ja kilpai-lutusosaamista. Siinä on isoja puutteita, vaikka sen tason on strategia-kaudella jonkin verran parantunut. Hankintastrategian kehittämisohjel-man tärkeimmät toimenpiteet eivät ole silti edenneet. Tarkastuslauta-kunta suositteli vuosia sitten, että keskushallinnon pitäisi ottaa tiukempi ote hankintaprosessin kulusta. Hankintastrategian mukaan Helsingin olisi pitänyt perustaa kaupunkitasoinen hankintojen ohjausryhmä, mutta niin ei ole tehty.

Yhteishankintojen päivittäminen on viivästynyt ja hankintojen keskittä-minen on lisääntynyt hitaasti. Hankintakeskuksen pitäisi ottaa aktiivi-sempi ja dynaamisempi rooli hankintojen ohjaamisessa. Lisäksi hankin-tayhteistyötä ja yhteiskilpailutuksia hallinnonalojen välillä on lisättävä. Virastojen pitäisi parantaa sopimusjuridista osaamistaan. Ne eivät käy-tä riittävästi oikeuspalvelujen asiantuntemusta. Kaupungin pitäisi luoda seurantajärjestelmä sopimusongelmiin puuttumiseksi.

Sosiaali- ja terveystaloudelta lautakunta on arvioinut nuorten päihdehoi-toon pääsyä. Selvityksessä kävi ilmi, että HUS edellyttää lastensuojelun piirissä olevan lapsen tai nuoren huostaanottoa, jotta hän pääsisi

18.6.2014

---

hoitoon psykiatrian klinikalle. Se on hyvin ongelmallista. Huostaanotto on kallis ja inhimillisesti raskas toimenpide.

Myös omaishoidossa on puutteita. Kaupungin toimet eivät ole olleet riittäviä lakisääteisen lomituksen järjestämiseksi.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Arviointikertomus on jaettu teille pöydille paperiversiona ja se on myös luettavissa netissä tarkastusviraston sivuilla. Olette saaneet kaupunginhallituksen, lautakuntien ja virastojen lausunnot kertomuksesta. Niissä on suhtauduttu pääosin myönteisesti lautakunnan havaintoihin ja suosituksiin. Nyt täällä meidän tehtäväksemme jää valvoa, että ne lupaukset, joita lausunnoissa on annettu, myös toteutuvat.

Kiitos.

Valtuutettu Majuri

? ensimmäinen puheenvuoro ylipäättään, mutta on hienoa aloittaa tämä puhujan ura ryhmäpuheella.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kokoomuksen valtuustoryhmän puolesta minulla on ilo kiittää Helsingin kaupunkia, tarkastusvirastoa ja -lautakuntaa hyvin laadituista kertomuksista ja tilinpäätöksestä. Lautakunnan arviointikertomus on meille valtuutetuille tärkeää luettavaa. Siihen on tiiviiseen, havainnolliseen muotoon koottu kaupungin vuoden 2013 keskeiset toiminnot ja tunnustukset ja esitetty arvio tavoitteiden toteutumisesta. Havaittujen epäkohtien korjaamiseksi esitetyt tarkastuslautakunnan suositukset ovat olennainen osa kertomusta ja niihin on pääosin helppo yhtyä.

Kuten edellä jo kuulimme, tarkastuslautakunta on olemassa meitä valtuutettuja varten ja sen tehtävänä on valvoa, että valtuuston tahto toteutuu kaupungin hallinnossa. Valitettavasti valtuutettujen enemmistön tahdonilmaukset eivät näy kaupungin hallinnossa niin voimakkaasti kuin niiden pitäisi. Muun muassa aloitteet ja ponnet johtavat toimenpiteisiin liian harvoin. Valtuuston edellisessä kokouksessa päätetyt muutokset aloitteiden käsittelyn uudistamiseksi ovat askel oikeaan suuntaan.

Arvoisa puheenjohtaja.

18.6.2014

Olemme jo monesti aikaisemmin tuoneet esille huolestamme kaupungin talouden kehityksestä, ja nyt askeleita oikeaan suuntaan on otettu. Askeleet ovat kuitenkin liian lyhyitä, eivätkä askelmerkitkään kaikilta osin anna parhaita mahdollisuuksia strategiaohjelman keskeisten linjausten toteuttamiselle. Meidän poliitikkojen on kaikilta osin ja kaikilla tasoilla kannettava vastuamme menokurin noudattamisesta ja tuottavuuden parantamisesta. Ei ole hyväksyttävää, että luemme arviointikertomuksesta vuosittain samoja mainintoja ilman, että ne johtavat konkreettisiin toimenpiteisiin.

Vaikka raamin ohjausvaikutus ja menokuri kokonaisuutena ovat vuoden 2013 aikana parantuneet, kaupungin menokasvu oli tavoiteltua suurempi. Tulorahoitus kasvoi hieman, mutta velkaantuneisuus lisääntyi edelleen. Määrärahojen ylitystarpeisiin on reagoitava nopeasti ja lainanoton todellinen tarve on harkittava erityisen vastuullisesti. Helsingin on pystyttävä joko tuottamaan nykytasoisella budjetilla parempia palveluita tai pienemmällä budjetilla vähintään nykytasoisia palveluita. Kaupungin mittasuhteet antavat siihen hyvät mahdollisuudet.

Kaupunginvaltuuston vuodelle 2013 hyväksymistä sitovista toiminnallisista tavoitteista toteutui arviointikertomuksen mukaan vai 80 %. Lisäksi tavoitteiden seurannassa ja dokumentoinnissa on puutteita, jotka vaikeuttavat toteutumisen varmentamista. Tämä näyttää olevan vuodesta toiseen jatkuva ongelma, jonka ratkaiseminen ei voi olla mahdollista.

Arvoisa puheenjohtaja.

Uusi sosiaali- ja terveystoimisto aloitti toimintansa vuoden 2013 alussa. On ymmärrettävää, että toiminta hakee vielä muotoaan, mutta valtuuston päättämän sitovan määrärahatason ylittäminen ei kuitenkaan saa jatkossa toistua. Lakisääteisten velvoitteiden yksikkökustannusten ylittämiseen suhteessa lähikuntiin tulee suhtautua erityisen kriittisesti. sosiaali-terveystoimessa on syytä jatkaa palvelurakennemuutosta ja panostaa erityisesti ennaltaehkäisevään toimintaan ja kuntoutukseen. Tässä ovat kumppaneina tärkeässä roolissa muut hallintokunnat, erityisesti liikuntatoimi, mutta myös 3. sektorin ja yksityiset toimijat. Laadukkaat liikuntaharrastusten mahdollisuudet tulee turvata Helsingissä myös tulevaisuudessa.

Strategian tavoite tilojen käytön tehostamisesta on otettu hallintokunnissa vakavasti, mutta tilahallinnassa on edelleen ratkaisemattomia ongelmia. Myös kaupungin rakentamisen ja sen valvonnan laatu ovat riittämättömiä. Hankinta- ja kilpailuttamisosaaminen on parantunut, mutta on edelleen puutteellista.

18.6.2014

Tuottavuuden parantaminen ei saa tarkoittaa tinkimistä kasvavan asukasmäärän edellyttämien palvelujen sisällöstä. Nyt uusia asuinalueita ja täydennysrakentamista toteutetaan liiaksi asuntorakentamisen ehdoilla. Palvelujen saavutettavuus, elinkeinotoiminnan ja virkistäytymisen tarpeet sekä eri väestöryhmien kannalta tasapainoinen, laadukas ja viihtyisä elinympäristö on otettava huomioon kaupunkisuunnittelun strategisina menestystekijöinä. Turvallisuus liittyy olennaisena osana edellä mainittuun kokonaisuuteen. Helsingin on osaltaan huolehdittava muun muassa poliisin ja pelastustoimen resurssien ja muiden toimintaedellytysten varmistamisesta.

Hyvät valtuutetut.

Yksi suurimmista tuottavuuden parantamisen esteistä koko yhteiskunnassamme on julkishallinnon jatkuva paisuminen ja työskentelykulttuuri, jossa sen kummemmin organisaatiot kuin yksittäiset henkilökään eivät joudu kantamaan todellista vastuuta tekemisistään. Kaupungin eri tehtävissä työskentelee suuri määrä ahkeria ja vastuuntuntoisia henkilöitä, mutta raskas ja vanhakantainen johtamisjärjestelmä, hallinto- ja päätöksentekomenettely aiheuttavat sen, että lopputulos on liian usein pitkällä viiveellä toteutuva, vesittynyt kompromissi. Meillä päättäjillä on valta ja myös velvollisuus muuttaa järjestelmää. Viime vuonna perustettu kaupunginhallituksen johtamisen jaosto on tässä kehityksessä tärkeässä roolissa.

Korostin puheen alussa tarkastuslautakunnan arviointikertomuksensa esittämien suositusten tärkeyttä. Valitettavasti ne eivät läheskään aina johda konkreettisiin, vaikuttaviin toimenpiteisiin. Vaikka myönteistä kehitystä on tapahtunut, on asiaan kiinnitettävä tulevaisuudessa enemmän huomiota. On ymmärrettävää, että monet toimenpiteet toteutuvat eri syistä pitkähköllä viiveellä. Ei kuitenkaan ole hyväksyttävää, että ne hiljalleen hautautuvat unholan yöhön.

Arvoisa puheenjohtaja.

Edellä esitetyt havainnot huomioon ottaen kokoomuksen valtuustoryhmä haluaa todeta, että kaupunki on kokonaisuutena hyvässä kunnossa. Ryhmämme puoltaa vuoden 2013 tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille.

Kiitoksia.

18.6.2014

Valtuutettu Holopainen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Yleinen taloustilanne Suomessa ei ole ollut rohkaiseva, mutta Helsingin osalta kuitenkin viime vuosi on ollut vähintäänkin kohtuullinen, kuten täällä on todettu. Menokasvua on saatu taitettua edellisiin vuosiin verrattuna reippaasti. Verotulojakin kertyi se mainittu 5,3 % enemmän. Investointien tulorahoitusprosentti on melko korkea, tarkoittaen sitä, että pystymme totta kai huolehtimaan sekä käyttömeneistä, mutta myös suuresta osasta investoinneista ilman velkaantumista. Matalassa korkotilanteessa lainaa myös saadaan edullisesti. Tietenkään rahaa ei ole käytettävänä enempää kuin sitä tulee ja enempää kuin voimme kestävästi velkaantua. Oikeaa tasoa tulee kuitenkin pohtia, ettemme syö omaa kasvumahdollisuuttamme jatkossa.

On hienoa ja välttämätöntä, että joitakin kalliita investointeja on saatu toteutettua edullisemmin. Esimerkiksi Töölönlahden puistosuunnitelman hintalappu oli 60 miljoonaa euroa ja nyt selvittiin reilulla 5 miljoonalla eurolla. Kaupunginhallitus on siis siltä osin ainakin ansainnut palkkionsa. Investointikatosta on ollut hyötyäkin. Se pakottaa myös holtittomasti investointien tuotto-odotuksiin suhtautuvat puolueet nyt ajattelemaan viimeistään, mihin rahat riittävät. Kuvitelkaa, jos olisimme joskus päättäneet pistää kaikki investointirahamme 3 tai 4 vuodeksi kiinni Keskustatunneliin, jonka hyötysuhde on surkea. Olisi aika moni koulu jäänyt rakentamatta.

Investointikaton joustamattomuus on kuitenkin ongelmallista. Aiempina vuosina tasot ovat vaihdelleet merkittävästi, mikä on ihan normaali. Heikointa olisi, jos Helsinki ei pystyisi investoimaan euroa kohteeseen, joka tuottaisi meille heti 2 euroa takaisin. Samoin alkaa vaikuttaa siltä, että olemme ajautumassa tilanteisiin, joissa joudumme kapean, virastokohtaisen tarkastelun kautta äkkijarrutuksiin. Helsinki kasvoi viime vuonna lähes 10 000 henkilöllä, ja se olisi useimmille kaupungeille positiivinen asia.

Toinen asia, joka pitäisi pikaisesti muuttaa, on budjetoinnin asettaminen käyttömäärien kasvuun, oli kyse sitten oppilaista tai päiväkotilapsista, kun nyt mittaamme kaavamaisesti väestönkasvua, ja tiedämme, että se on eri eri ikäryhmissä. Sen sijaan Suomen kansainvälisin kaupunki ja talousveturi on nyt ottanut tavoitteekseen esimerkiksi sen, ettei kaupungin käytössä oleva neliömäärä kasva. Kuvitelkaa. Pystymme parempaan. Tavoite neliöistä oli muuten leivottu strategiaohjelmaan avokonttoreihin siirtymisen viereen, mikä varmaan on ihan hyvä asia.

18.6.2014

Jos muistellemme hieman taaksepäin, niin viime valtuustokaudella kaupunginjohtajan esittämänä tavoitteena oli saada neliöt vähenemään, mikä käytännössä olisi toteutettu kouluja ja kirjastoja karsimalla, vaikka kaupungin väestönkasvu oli silloinkin nopeaa ja uusia kymmenien tuhansien asukkaiden alueita kuitenkin suunniteltiin. Neliöissä on myös kyse siitä, kuinka paljon hyviä palveluita haluamme tarjota ja kuinka hyvin Helsinki haluaa pärjätä jatkossa.

Nyt jälleen tuntuu, että on ajaututtu aikaan, jossa tarkastelukulmat kapenevat. Suuruuden ekonomia on vahva tarkastelukulma esimerkiksi kouluverkkoon. Osin tästä voimme kiittää valtion viisaita päätöksiä. Jos koulutusta ei nähdä yhtenä tärkeimmistä tehtävistä, missä silloin toteutetaan eduskunnan tavoitetta olla maailman osaavin kansakunta vuonna 2020? Ilmeisesti ainakin jossakin muussa kaupungissa kuin Helsingissä, ehkä Tampereella, jossa kasvu onkin vahvaa monin mittarein.

Taloustilanteen harmaudella maalaamisen sijaan, jonka me kaikki voimme lukea päivän lehdistä ja suhteuttaa omien puolueidemme tulointoihin ja tavoitteisiin, olisi kiinnostavaa kuulla, mitkä ovat Helsingin menestyksen eväät, ja käydä sitä keskustelua yhdessä. Helsinki on olemassa asukkaitaan – sekä tulevia että nykyisiä – varten. Jokainen viranhaltija ja valtuutettu on tehtävässään vain sitä varten. Joskus kuitenkin tuntuu siltä, että kaikki virastot eivät ole asukaspalveluammattisissa. Tuottavuutta mitataan virheellisesti ja vaikuttavuudesta puhutaan liian harvoin. Tämä on iso ongelma, joka pitäisi korjata seuraavia talousarvioita varten.

Jos päädymme esimerkiksi väestönkasvun vuoksi tekemään tosiasiallisesti heikennyksiä palveluihin, voisimme puhua rehellisesti leikkauksista, emme tuottavuuden parantamisesta. Mikäli kaupungin virastot löytävät tehokkuutta jostain, mikä ei ole pois palvelun laadusta, voimme puhua tuottavuudesta. Vihreän valtuustoryhmän tavoite tuhlailevien IT-investointien perkaamisesta kaupunkitasoisesti on yksi vahva askel tähän suuntaan. Kaupungin IT-strategiaa tullaan luomaan joukkoistamalla, jolloin saamme mukaan kaikki halukkaat ja parhaat kyvyt Suomesta ja ehkä muualtakin.

Kaupungin johtajistoa voimme kiittää hyvästä suhtautumisesta avoimeen dataan ja kaupunkilaisista itsestään lähteviin tapahtumiin, joista Helsinki nykyään maailmalla tunnetaan myös. Avoimuus parantuu vielä entisestään, kun kaupunkilaiset saavat muitta mutkitta kaikki tarvitsemansa tiedot virastoilta. Sehän oikeus niihin on, koska dokumentit ovat lähtökohtaisesti julkisia.

18.6.2014

Tälläkään tilinpäätöksellä ei terveyseroja valitettavasti kavennettu tai koulukiusaamisen torjumisesta paljon puhuttu, vaikka ne tavoitteet strategiassa ovatkin olleet. Varhaiskasvatuslautakunnan sitovista tavoitteista ei viime vuonna käytetty euroakaan lapsiryhmien pienentämiseen, vaikka siihen oli määräraha varattu valtuuston tahdosta. Tästä huolimatta kokoomuksen apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa olevan budjetin on väitetty riittävän tulevillekin vuosille, ainakin täältä suunnasta. Vihreä valtuustoryhmä on tyytyväinen siihen, että tälle vuodelle saimme pitkäaikaisen tavoitteemme läpi budjetoinnista lapsimäärien kasvun huomioiden. Olemme saavuttaneet minimin, ja väestönkasvun ennusteen mukaisiin lapsimääriin on ensi vuodeksi juuri ja juuri varauduttu. Tekemistä riittää, jos aiomme huolehtia kunnolla lapsista ja tulevista helsinkiläisistä.

Kuten vuoden 2013 arviointikertomuksessa on todettu, valtuuston tahdonilmaukset toteutuvat liian harvoin ja sen täällä muutkin ovat huomioineet hyvin.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsinki on valittu tasaisesti kaupunkien kärkeen sekä asukkaiden elinympäristön että yritysten toimintamahdollisuuksien osalta. Meidän täytyy jatkossakin hakea mahdollisuuksia uuden korkean osaamisen liiketoiminnasta ja kulttuurista, eikä haikailla menneitä eväitä, kuten kaupungin keskellä seisovaa hiilikasaa. Näin voimme pitää parempaa huolta myös kaikista kaupunkilaisista jatkossakin. Näiden tavoitteiden puitteissa tulisi arvioida myös tilinpäätöksen onnistumista.

Vihreä valtuustoryhmä puoltaa tilinpäätöksen hyväksymistä, arviointikertomusta ja vastuuvapauden myöntämistä.

Kiitos.

Valtuutettu Pajamäki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

On syytä onnitella Helsingin kaupunkia vuoden 2013 tilinpäätöksestä. Helsinki teki taas kerran ennusteita paremman tuloksen. Voittoa on tehty nyt putkeen 10 vuotta, ja kaupungin varallisuus on kasvanut mittavaksi. Viime vuosina kaupunki on kirjannut massiiviset luovutusvoitot, ensin HSY:n synnystä ja nyt Satamasta ja Energiasta. Tämä kaikki mahdollistaa vakaan talouden myös tuleville vuosille. Kiitos tästä kuu-

18.6.2014

---

luu kaikille kaupunkimme palveluiden ja rakentamisen puolesta toimiville, ei vähiten kaupungin henkilökunnalle.

Tässä yhteydessä on hyvä kiinnittää huomiota ainakin muutaman liikelaitoksen hienoon tulokseen. Helsingin Energia teki jälleen paremman tuloksen kuin odotettiin. Täällä siihen on niin totuttu, että on unohdettu kiittää tai sitten on aina sanottu, että tämä voitto johtui nyt kivihiilen maailmanmarkkinahinnan oletettua paremmasta olosuhteesta tai muuta sellaista. En muista, että olisi juuri sanottu, että on tehty todella hyvää työtä aivan joka tasolla. Tämän uskon myös jatkuvan nyt kun hallintomallia on muutettu kilpailuneutraliteettivaateen mukaiseksi. Tuleva tuloutus kaupungille onkin pääasiallisesti kiinni viisaasti mietitystä investointiohjelmasta, joka tasapainottaa oikein taloudelliset, ekologiset ja sosiaaliset kysymykset. Tämä valtuusto ratkaisee, kuinka kaikkien helsinkiläisten hyvinvointi taataan ilmastonmuutoksen paineissa, siten että vähähiilisyystavoite ei automaattisesti kärjistä terveys- ja hyvinvointieroja.

Erinomaisen tuloksen teki myös Palmia. Palmian kumulatiivinen voitto 10 vuoden aikana alkaa olla jo noin 30 miljoonaa euroa. Samalla tuotavuus on kehittynyt ja työhyvinvointi on parantunut. Tämän vuoksi tuntuukin raa'an ideologiselta politiikalta hajottaa toimiva malli ja saattaa yli 3 000 työntekijää perheineen jatkuvaan epävarmuuteen – vain siksi, että jonkin vuoden jostakin firmasta saattaa saada jonkin työntekijän muutaman satasen halvemmalla. Eikö ole juuri kaupungin talouden kannalta järkevää, että työllään tulee toimeen edes jotenkuten?

Kaupungin talouden kokonaisuuden hallinta on myös parantunut. Käyttötalouden vakioylitykset ovat vähentyneet, ja hallintokunnat ovat pysyneet varsin hyvin annetuissa talousraameissa. Upea suoritus. Sen hinta ei vaan saa nousta liian korkeaksi. Siksi strategiatavoite terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseksi on konkretisoitava.

Kaupungin talouteen omaksutun investointikaton kautta on myös tulevien investointien ja lupauksen harkinta tullut osaksi ryhmien neuvotteluprosessia. Investointikatto on varsin järkevästi lisännyt kokonaiskuva moninaisista tarpeistamme. Viime vuoden aikana neuvoteltu ensimmäinen realismiin tähtäävä investointiohjelma 10 seuraavalle vuodelle on kuitenkin läpiluodattava joka vuosi ajankohtaisen tiedon ja tarpeiden perusteella. Nähtävästi tarvitaan osin uudistettua priorisointia ja jopa valmiutta harkita tähän ajankohtaan sopiva investointitaso hieman sovittua korkeammaksi.

Helsingin kaupunkikonsernin yhteensä noin miljardin euron vuotuiset investoinnit ovat maamme mittavin elvytyspaketti. Tulevat sukupolvet

18.6.2014

---

kiittävät myös päättäjiä, mikäli kaupungin omaisuutta ensisijaisesti vuokrataan pitkäaikaisilla sopimuksilla. Näin mahdollistetaan vakaa tu-
lovirta myös tulevaisuudessa eikä sorruta alihinnointeluun. Nykyisessä
taloustilanteessa Helsingin ei tule omilla toimillaan pahentaa työllisyys-
tilannetta. Kaupungille välttämättömien investointien aika on juuri nyt.
Kaupungin velanotto tässä tilanteessa on perusteltua, ja omaisuuden
hätköity realisointi ideologista ylipanikointia.

Uusien alueiden koulut ja päiväkodit pitää rakentaa heti hyvin, mutta
kaupungilla on myös varaa pitää pää kylmänä niin sanotusti vanhojen
kaupunginosien palveluiden karsimisessa. Tyhmä säästö väärässä
kohdassa heikentää luottamusta ja estää ihmisiä keskittymästä töihin-
sä.

Sosiaalidemokraattinen kilpailukyvyn tavoittelu ja kaupunkituottavuus
on juuri tätä. Annetaan helsinkiläisten keskittyä töihinsä ja yrityksiinsä
siten, että kaupunki hoitaa oman tehtävänsä hyvin. Turvallinen lähikou-
lu, sopivan kokoinen päiväkotiryhmä – josta ei saa kenkää – sekä no-
pea ja tehokas terveydenhuolto parantavat ihmisten tuottavuutta, kykyä
tehdä töitä, paremmin kuin abstraktit innovaatiohankkeet, joissa kun-
nallinen innovaatiokeskus juoksee maailmalla tapaamassa toisia kun-
nallisia innovaatiokeskuksia.

Vielä 2 keskeistä asiaa. Helsingin kaupungin kuntarakennetähtäin on
nyt hakusessa. Kaupunki on myös omin voimin aiheuttanut kuntaliitok-
sille jäätävän ilmapiirin Helsingin ympäryskunnissa. Täysin välttämä-
töntä metropolihallintoa maankäytön, asumisen ja liikenteen mittavien
tarpeiden ratkaisijana väitetään nyt tarpeettomaksi, vedoten tähän asi-
aan täysin kuulumattomaan sote-hallintoon. Helsingin tulisi linjata oma
myönteinen kantansa metropolihallintoon siten, että tässä asiassa oli-
simme kerrankin myönteisen ratkaisun esittäjänä.

Toiseksi harmaasta taloudesta. Helsingin kaupunki on ollut jo vuosia
eturivin kulkija harmaan talouden suitsimisessa. Kaupungin palveluita
tuotetaan mittavasti yksityisten yritysten toimesta. Tällöin ei ole toisar-
voista se, mihin verot maksetaan ja miten noudatetaan suomalaisia pe-
lisääntöjä. Helsingin tulee yhä kriittisemmin arvioida veroparatiiseissa
toimivia yrityksiä. Vähintä, mitä voidaan tehdä, on se, että yritysten kyt-
kennät selvitetään, ja toivottavasti jonain päivänä suljetaan kilpailusta
pois ne toimijat, joiden tulos ei hyödytä suomalaisten kilpailijoiden lailla
yhteiskuntamme veropohjaa.

Sori ylitys. Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä tukee tilinpäätöksen
hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä.

18.6.2014

Kiitos.

Valtuutettu Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiitän vasemmistoliiton valtuustoryhmän puolesta kaupungin virkamieskuntaa tilinpäätöksen valmistelusta ja arviointilautakuntaa hyvästä arviointikertomuksesta.

Tilinpäätöksen ylijäämä on 159 miljoonaa euroa eli huomattavasti enemmän kuin talousarviossa ennustettiin. Myös verotulojen määrä ylitti arviot. Lainaa otettiin investointeja varten ja velan määrä jonkin verran kasvoi, mutta ei vielä huolestuttavasti. Verrattuna 10 suurimpaan kaupunkiin Helsinki on suhteelliselta velkaantuneisuudeltaan 3 parhaan joukossa. Samoin, jos arvioidaan, miten vuosikate riittää poistoihin ja investointeihin.

Helsingin taloudellinen asema on siis suhteellisen hyvä. Silti tarkastuslautakunnan arviointiraportissa nostetaan esille virastojen budjettiylitykset, kannustetaan tiukkaan menokuriin ja vaaditaan lautakunnilta sitoutumista talousarvioraamiin. Arviointikertomuksessa ei kuitenkaan pohdita, mistä budjetin ylitykset johtuvat. Syynä voi olla, että menoraami oli liian tiukka, eikä lakisääteisten palveluiden tuottaminen onnistunut sen puitteissa, puhumattakaan strategisten tavoitteiden saavuttamisesta. Esimerkiksi päiväkotien ryhmäkokoja ei voitu pienentää, koska rahat eivät riittäneet.

Tiukkaa budjettikuria parempi keino ehkäistä ylityksiä on realistinen budjetointi, jossa palveluiden järjestämiseen varataan alun perinkin riittävästi rahaa. Helsingin kunnallisveroprosentti on tällä hetkellä valtakunnallista keskiarvoa alhaisempi ja Uudenmaan kunnista 3. pienin. Jos verotulot eivät muuten riitä realististen budjettien tekemiseen, on veroprosenttia varaa nostaa.

Hyvät valtuutetut.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmän mielestä kaupungin tärkeimpänä tavoitteena tulee olla asukkaiden hyvinvointi, terveys ja tuloerojen kaventaminen. Valitettavasti terveyserot ovat pitkällä aikavälillä kasvaneet. Niihin on yritetty vaikuttaa monilla hankkeilla, joiden vaikutuksia on vaikea osoittaa. On tärkeää muistaa, että terveyseroja ei voi kaventaa vain yksittäisillä projekteilla, vaan olennaista on peruspalveluiden saatavuus ja laatu.

18.6.2014

Kuten arviointilautakunnan tarkastuskertomuksesta käy ilmi, hyvinvointierojen kaventamiseksi on tehty monia onnistuneita toimenpiteitä. Esimerkiksi opetustoimessa positiivisen diskriminaation rahoilla on lisätty koulutuksellista ja sosiaalista tasa-arvoa. Tämä osoittaa, kuinka tärkeää on säilyttää positiivisen diskriminaation rahat jatkossakin ja laajentaa niitä myös muihin hallintokuntiin.

Voimalinja-hanke, joka kohdistui nuoriin toimeentulotuen hakijoihin, oli hyvin vaikuttava. Reilusti yli 1/3 hankkeen piirissä olleista nuorista sai koulutus- tai työpaikan. Toimintaa ei kuitenkaan tänä vuonna voitu jatkaa, koska siihen ei löytynyt rahoitusta. Edes sosiaalityöntekijän tapaamista kaikille nuorille toimeentulotuen hakijoille ei ole voitu järjestää, vaikka sitä valtuuston strategiassa edellytetään. Samaan aikaan sekä toimeentulotukimenoissa että työmarkkinatuen sakkomaksuissa budjetti on ylittynyt huomattavasti.

Tässä tilanteessa voi vain ihmetellä, miksi poliittista tahtoa sosiaalityön resurssien lisäämiseen ei ole löytynyt. Myös pitkäaikaistyöttömyyttä voitaisiin vähentää esimerkiksi lisäämällä työllistämistä ja kuntouttavaa työtoimintaa. Miksi me haluamme käyttää valtavia summia toimeentulo- ja työmarkkinatukeen, kun paljon halvemmalla pystyisimme auttamaan ihmisiä ulos työttömyys- ja köyhyysloukusta?

Hyvät valtuutetut.

Julkisen rahan valumista veroparatiisiyhtiöille pitää kaikin tavoin estää. On hienoa, että tarkastuslautakunta on arvioinut, miten hankinnoissa voitaisiin välttää kytkentöjä veroparatiiseihin. Valitettavasti selvitys osoittaa, että veroparatiisiyrityksiä ei voi laillisesti sulkea tarjouskilpailujen ulkopuolelle. Siksi vasemmistoliiton valtuustoryhmä katsoo, että palvelut tulisi ensisijaisesti tuottaa kaupungin omana toimintana.

Tarkastuslautakunta on arvioinut myös aloitteiden ja ponsien vaikuttavuutta. Ne ovat johtaneet harvoin toimenpiteisiin, minkä vuoksi on nyt otettu käyttöön ryhmäaloitteet. Tämä ei kuitenkaan yksistään ratkaise aloitekäytännön ongelmia. Sekä virkamiehiltä että poliittisilta ryhmiltä tarvitaan avoimuutta aloitteiden ideoille. Lisäksi kaupungin budjetissa pitää olla riittävästi väljyyttä, jotta toiminnan kehittäminen ja uusien ideoiden toteuttaminen on aidosti mahdollista.

Hyvät valtuutetut.

Kaupungin palvelut ovat se väline, joka meillä on käytössämme kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja yhdenvertaisuuden parantamiseksi. Laa-

18.6.2014

---

dukkaita palveluita ei voi tuottaa ilman että meillä on riittävästi ammattitaitoisia ja innostuneita työntekijöitä. Työntekijöiden uuvuttaminen ja heidän innostuksensa tappaminen liian tiukan menokurin vuoksi ei palvele ketään.

Kaupunginvaltuusto on strategiassa sitoutunut 1 %:n tuottavuustavoitteeseen vuosittain. Olen kuvannut nyt joitakin ongelmia, joita menojen leikkaaminen voi aiheuttaa. Vasemmistoliiton valtuustoryhmä katsoo, että tuottavuustavoitteen vaikutuksia tulee valtuustokauden aikana arvioida kriittisesti. Strategiassa olemme sitoutuneet myös hyvinvointi- ja terveystarvojen kaventamiseen. Siitä tavoitteesta on pidettävä kiinni.

Kiitos.

Valtuutettu Huru

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut ja kaupunkilaiset.

Perussuomalaisten valtuustoryhmä esittää kiitoksensa henkilöille, jotka ovat osallistuneet tilinpäätöksen ja arviointikertomuksen tekoon. Arviointikertomuksen tekstit ja sen parannusehdotukset ovat hyviä.

Helsingin uusi kaupunginvaltuusto sai aloittaa työskentelynsä hyvissä puitteissa, sillä kaupungin vuosi 2013 oli taloudellisesti kohtuullinen. Talousarviossa ylijäämäksi ilmoitetaan vuodesta toiseen noin 150 miljoonaa – melkein kuin se kuuluisa Guggenheimin mentävä aukko – mutta seuraavien vuosien aikana sekin luku katoaa Helsingin Energian yhtiöittämisen seurauksena. Katoaako Guggenheim sen mukana? Katsotaan.

Vuonna 2013 talouden tunnuslukuja pidettiin perinteisesti kurissa toimintamenojen kasvuvauhdin hillitsemisellä. Kunnallisveroprosenttikin sai olla rauhassa nostolta jo 3. vuotta. Vaikka verotulot ovat vakaat, toimintamenot kohtuulliset ja vuosikatteen osuus poistoista siedettävä, ei Helsingin kaupungin tulorahoitus riitä investointien rahoittamiseen. Velkaantuminen lisääntyi ja nyt yksittäisen kaupunkilaisen velkaosuus on kohonnut lähes 2 500 euroon. Kaupungin kassavarannossa kiinnos-
taisikin tietää, mikä on todellinen kassavaranto Helsingin kaupungissa.

Helsingin kaupunki on investoinut kiitettävästi vallitsevassa taloustilanteessa. Tosin uusien kiinteistöjen rakentaminen on aallonpohjassa. Täydennys- ja korjausrakentamiseen on edelleen kiinnitettävä huomiota. Tarvittavien korjausten oikea-aikainen suorittaminen tuo säästöjä kaupungin kassaan. Infrastruktuuria ja sen kuntoa ei saa päästää ravis-

18.6.2014

---

tumaan. Kiinteistöjen kosteusvaurioiden lisääntyminen nielee varoja, joten rakentamisen valvonta siihen tulee toteuttaa riittäväillä resursseilla. Homekoulujen ja -päiväkotien nopeaa kuntoon saattamista peruskorjauksin jatkettakoon tulevinakin vuosina.

Helsinki on palvelujen kaupunki. Vaikka kaupungin kokonaisuus on tärkeä, se ei voi tapahtua palvelujen laatua tai vaikuttavuutta heikentämällä. Kaupunkilaisen joustava arki edellyttää toimivia lähipalveluja, turvallisuus ja turvallinen kaupunkiympäristö on osa tätä kokonaisuutta.

Sosiaali- ja terveyssektorin yhdistyminen tammikuussa 2013 synnytti jättiorganisaation isolla budjetilla. Väestön ikääntyessä ja huoltosuhteen muuttumistilanteessa kyseisellä palvelusektorilla on tavoiteltu työn tuloksellisuutta, tuottavuutta ja kustannustehokkuutta, joten sosiaali- ja terveysalalla työskentelevä henkilöstö ansaitsee kiitoksen työstään. Ihmisenä ihmiselle – sitä ei uusinkaan teknologia korvaa. Hyvällä hoidolla on hintansa.

Palveluissa on lisätty sähköisten järjestelmien käyttöä. Osalle kaupunkilaisia sähköiset palvelut ovat hyviä, osalle ongelmallisia. Kysynkin, millä tavoin turvataan esimerkiksi ikäihmisten palvelujen saatavuus.

Helsingin on panostettava niin työllisyyden hoitoon kuin harmaan talouden torjuntaan. Saat, mitä tilaat, ja – kiitos EU:n – olemme jatkuvassa hankinta- ja kilpailutuslakien säätelemässä kierteessä. Yleinen talouskehitys on hidasta, eikä kansainvälisen talouden kehityssuunta parempaan ole lähtenyt huikeaan nousuun. Helsingin on jatkettava kurinalaista taloudenhoitoaan, mutta miten se toteutetaan heikentämättä liiaksi Helsingin palveluverkkoa tai kuristamatta helsinkiläisen veronmaksajan elämää?

Perussuomalaisten valtuustoryhmä puoltaa vuoden 2013 tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä.

Kiitos.

Ledamoten Rantala

Värderade ordförande.

Helsingfors är en bra stad att bo och verka i. Faktiskt en av världens bästa storstäder, oberoende vilket mätinstitut man frågar. Våra topplaceringar duggar tätt också i den internationella pressen. Men en topp-

18.6.2014

---

lacing ställer också stora krav på oss för att kunna leva upp till förväntningarna framledes, inte minst när det gäller en hållbar ekonomi.

Det ställer också stora krav på oss när det gäller att ta hand om de invånare som inte mår bra. Den växande ungdomsarbetslösheten och ett större behov av utkomststöd en av vår tids största gissel som förutsätter en bred och också flexibel insatspalett.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kestävä talous on kaiken hyvinvoinnin perusta. Valtuustostrategian kunnianhimoinen taloudellinen linjaus on oleellinen tekijä, kun rakennetaan taloudellisesti kestävämpää Helsinkiä. Se vaatii meitä löytämään uusia ratkaisuja, organisoimaan asioita uudella tavalla ja hakemaan tehokkuutta. Tarvitaan avoimuutta ja ennen kaikkea ennakkoluulottomuutta. Meillä on vielä paljon kehittämistä hankintapuolella sekä tietojärjestelmähankkeissa kaupungin koko organisaatiossa. Riittävän osaamisen kautta, muun muassa käyttämällä hankintakeskusta, voidaan parantaa hankintojen laatua samalla kun saadaan kustannussäästöjä.

Kaupungin menot kasvavat vieläkin keskimäärin enemmän kuin muiden kuntien menot, mikä on huolestuttavaa, vaikka kehitys onkin mennyt oikeaan suuntaan. Tämä osoittaa kuitenkin, että olemme oikealla uralla, ja työtä on jatkettava. Menokehitystä on seurattava tarkoin ja kokonaisvaltaisesti. Toimenpiteisiin on ryhdyttävä, jos menokehitys on ylittymässä. Jos voidaan karsia hallintoa, joissakin tilanteissa seiniä, ja vähentää päällekkäisyyksiä, niin se on aina parempi vaihtoehto kuin sisältöön kajoaminen.

Verotulojen kasvu selittyy teknisluonteisilla seikoilla, eikä siksi anna oikeaa kuvaa niiden kehityksestä. Helsingin Energian tuloutus on siten tänäkin ja viime vuonna ollut ratkaiseva kaupungille. Kaupungin taloudellinen liikkumavara vähenee entisestään ensi vuonna, kun Helsingin Energia yhtiöitetään ja uuden yhtiön tuleviin investointeihin on varauduttava.

Tärkein yksittäinen elementti talouden tasapainottamiseksi on kuitenkin yritysten ja työpaikkojen saaminen Helsinkiin sekä aktiivitoimenpiteiden kautta myös pitkäaikaistyöttömien ja nuorten työllistyminen. Helsingillä on kaikki mahdollisuudet onnistua tässä työssä. Yhtenä esimerkkinä on Helsingin potentiaali matkailukohteena, kongressikaupunkina, kulttuuri-keitaana sekä tapahtumakaupunkina. World designpääkaupunkivuosi antoi laajasti näkyvyyttä ja positiivista palautetta. Meillä on kasvava luova teollisuus, joka yhdistyy siihen brändiin loistavasti. Maahanmuut-

18.6.2014

---

tajissa on paljon yrittäjyyttä, joka pitäisi hyödyntää paremmin. He työllistävät ja luovat uutta dynamiikkaa. Meillä on myös paljon opittavaa heidän rohkeudestaan ja uskostaan tulevaisuuteen.

Joskus kaupunki voi omilla päätöksillään tai hallintokuntien tiukkojen rajojen takia antaa vääränlaista kuvaa Helsingistä ja siitä, onko tämä yrittäjämönteinen kaupunki, jossa ihmiset voivat ja saavat viihtyä. Meillä on tuoreessa muistissa terassikriisi, kun keskusteltiin intohimoisesti ulkoterassien säännöistä. Se ei antanut kaupungista hyvää kuvaa, vaikka ongelmat saatiinkin ratkaistua. Pienistä, mutta symbolisesti tärkeistä asioista voidaan oppia, miten rakennetaan elinkeinoelämän kannalta järkevämpää Helsinkiä ja miten ei.

Värderade ordförande.

Vår stad växer snabbt och är ett lockande bosättningsalternativ. Det som är speciellt glädjande är att helsingforsarna inte i lika stor grad som tidigare flyttar bort från staden till kranskommunerna i jakt på billigare boendekostnader.

En ny sorts urbanism växer fram där man är beredd att bo lite trängre men med servicen, kulturmöjligheterna på gångavstånd eller max med en kortare resa med kollektivtrafiken. Något av den dynamik och mix som vi faktiskt försöker skapa i Helsingfors. Alla vill inte ha en potatisåker i Nurmijärvi.

Trots denna positiva utveckling, är huvudstadsregionen i stort fortsättningsvis splittrad vad gäller samhällsstrukturen. Det är varken urbant eller ekologiskt hållbart. Alla har att vinna på en tätare samhällsstruktur.

Det att staden växer ställer också krav på servicen. En grupp som sällan får uppmärksamhet är närstående vårdarna. En grupp som blir allt viktigare när vi vill att seniorerna ska kunna bo hemma allt längre. Vi ska visa närvårdarna vår uppskattning så att de orkar med sitt viktiga jobb. Vi ska möjliggöra avlastningshjälp och flexibelt ordna en plats om den som vårdas snabbt blir sämre och behöver dygnet runt- vård.

Värderade ordförande.

Det första året av Helsingfors fullmäktigestrategi är bakom oss och visst är vi på rätt väg. Strategins skrivningar fungerar och det respekteras som utgångspunkt för beslutsfattande.

18.6.2014

Svenska Folkpartiet anser att bokslutet kan godkännas, redovisningskyldiga beviljas ansvarsfrihet, och vill rikta ett speciellt tack till stadens anställda som dagligen sköter stadens angelägenheter framgångsrikt.

Valtuutettu Laaninen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tähän kaupungin talouden yleiseen tilaan viime vuodelta ei ole paljon lisättävää sen lisäksi, mitä tässä on jo aiemmissa puheenvuoroissa todettu. Maan yleinen taloustilanne luonnollisesti hyvin pitkälti ratkaisee myös sen, miten Helsinki jaksaa. Siihen nähden on tietysti Helsinki pärjännyt jopa poikkeuksellisen hyvin. Maan kansantuote on suunnilleen samalla tasolla kuin se oli 7 vuotta sitten, ja jatkokaan ei hirveän valoisalta juuri tällä hetkellä näytä. Tähän nähden Helsinki on todella onnistunut hyvin myös viime vuonna. Jatkossa tuo tuottavuustavoite on varmaan yksi meidän suurista haasteistamme.

Arvoisa puheenjohtaja.

Ajattelin tässä tarkemmin keskittyä tähän tarkastuslautakunnan raporttiin. Aivan aluksi haluan kiittää tarkastuslautakuntaa hyvästä ja perusteellisesta työstä. Erityiskiitokset menevät lautakunnan puheenjohtaja Terhi Koulumiehelle napakasta katsauksesta arviointikertomuksen alussa. Siinä on koottu raportin keskeinen sisältö 5 kappaleeseen, mikä tällaista vanhaa toimittajaa kyllä lämmittää, tuollainen tiivistys.

Keskustaryhmän puolesta voimme yhtyä lautakunnan puheenjohtajan kriittiseen arvioon, jonka mukaan valtuutettujen tekemät aloitteet ja ponnet johtavat valitettavan harvoin käytännön toimenpiteisiin. Aloitteista vain joka 4. johtaa toimenpiteisiin, ponsista vielä harvempi. Mutta kyllä tässä kohtaa on syytä myös itsekritiikkiin. Kannattaa kysyä, millaisella harkinnalla näitä aloitteita teemme. Moni asia voisi hoitua suoralla yhteydenotolla hallintoon. Tämä arviointikertomus antaakin yhden perusteen aloitekäytännön muutokselle, jota mekin keskustassa taivuumme kannattamaan siitä huolimatta, että se kaventaa pienten ryhmien toimintamahdollisuuksia.

Ponsien osalta on syytä samanlaiseen itsekritiikkiin. Nehän saattavat syntyä luvalla sanoen aika spontaanisti tässä salissa, eikä meillä valtuutetuilla useinkaan ole kovin pitkää aikaa harkita suhtautumista näihin ponsiehdotuksiin. Monesti tuntuu, että nämä ponnet ovat lähinnä kasvojenpesuvettä, jolla yritetään puhdistaa ikävien päätösten tahrat valtuustoryhmien julkisivusta. Äänestystuloksetkin voivat olla sitten

18.6.2014

---

melkoista arpapeliä. Ei siis ole oikeastaan ihme, että hallinto ei osaa aina ottaa tällaisten prosessien tuloksena syntyneitä ponsia riittävällä vakavuudella.

Toinen keskeinen havainto kertomuksessa koski valtuuston päättämien hallintoa sitovien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista, ehkä talouden kattoraamia lukuun ottamatta. Tässäkin voisi olla hivenen armollisempi kuin tässä raportin yhteenvedossa. Varmaan on meneillään sellainen oppimisprosessi näiden tavoitteiden asetannassa. Pitää kysyä, ovatko nämä asetetut tavoitteet aina riittävästi sopusoinnussa budjetin numeroiden kanssa, eli onko ne mahdollista saavuttaa hallintokuntien käyttöön annetuilla varoilla. Tässäkin on kuitenkin kohtuullisen hyvin onnistuttu, eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta. Nuo poikkeukset ovatkin sitten kroonisia ja näkyvät myös määrärahojen ylityksinä. Sosiaali- ja terveystoimi on tästä paras esimerkki.

Keskustan ryhmän puolesta kiinnitän huomiota HUSin rooliin. Sen menojen ylitys oli viime vuonna sinänsä kai siedettävänä pidettävä vajaa 9 miljoonaa euroa. Olemme saaneet tässäkin valtuustossa paljon myönteisiä raportteja HUSin toiminnan kehittymisestä, mutta jatkossa tämä HUSin merkitys vain korostuu. Viitataan eduskuntapuolueiden sopimukseen sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisestä 5 alueen pohjalta. HUS tulee olemaan 1 näistä alueista. Keskustan mielestä nyt on järkevää keskittyä tämän uudistuksen saattamiseen satamaan. Tässä olen eri mieltä kuin SDP:n ryhmäpuheessa todettiin. Meidän mielestämme nyt kannattaisi nämä metropoli- ja kuntaliitosselvitykset panna hyllylle siksi aikaa ja keskittyä tämän sote-uudistuksen saattamiseen maaliin. Huomaan ilokseni, että parhaillaan hallitusta kokoon juokseva Alexander Stubb oli tästä asiasta keskustan linjoilla viime sunnuntain linjapuheessaan.

Arvoisa puheenjohtaja.

Keskustan ryhmä puoltaa tilinpäätöksen hyväksymistä ja tili- ja vastuuvapauden myöntämistä.

Kiitos.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Toimintamenot kasvavat yhä edelleen toimintatuottoja nopeammin, ja maksurahoituksen osuus toimintakuluista on pienentynyt reilun 6 vuo-

18.6.2014

---

den aikana 4 prosenttiyksikköä. Nämä kertovat huolestuttavasta kehityksestä. Verotulojen osittain tilitysteknisistä syistä johtuva arvioitua suurempi kasvu sekä matalat korot saavat tilanteen kuitenkin näyttämään kohtuulliselta.

Tarkastuslautakunta on tällä kertaa selvittänyt sitä, mitä tapahtuu kaupunginvaltuuston tekemille aloitteille ja ponsille. Tyrmäävä huomio on, etteivät virkakoneisto ja kaupunginhallitus vaikuta ottavan niitä vakavasti. Tämä ei kuitenkaan ole ainoastaan virkakoneiston ja kaupunginhallituksen vika, vaan kyllä kaupunginvaltuusto itsekin on tähän syyllinen. Monta kertaa asiat olisi pitänyt hoitaa muuten kuin aloitteita tekemällä. Toivoa sopii, että sovittu uusi aloitekäytäntö tulee merkittävästi parantamaan tilannetta. Tarkastuslautakunnan on syytä jatkossa seurata, paraneeko tilanne muutoksen seurauksena vai ei.

Tarkastuslautakunta on todennut jälleen kerran sen, minkä kaikki kaupunginvaltuutetut oletettavasti kyllä tietävät: sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet eivät toteudu edellytetyllä tavalla. Tämä saa usein vastaväitteen alibudjetoinnista, jopa tahallisesta alibudjetoinnista. Joskus budjetti on tehty liian pieneksi, eikä määrärahoja ole varattu tarpeeksi. Koska budjetti on ihmisiä varten eivätkä ihmiset budjettia varten, talousarvion täytyy voida joustaa todellisen elämän tarpeiden mukaan. Ihmiset tarvitsevat palvelunsa. Kuitenkin annetut talousarvioraamit on otettava vakavasti, ja niiden ylitysoikeuksia tulee anoa vain perustelluista syistä ja mahdollisimman nopeasti ylitystarpeen ilmaannuttua. Kaikessa toiminnassa on syytä noudattaa säästäväisyyttä. Suurellisiin julkista rahoitusta vaativiin hankkeisiin tulee suhtautua pidättyvästi.

Tarkastuskertomus toi ilmi, miten nuoren päihdehoitoon pääsy on vaikeaa. HUS edellyttää lastensuojelun piirissä olevan lapsen tai nuoren huostaanottoa hoitoon pääsemiseksi lasten- tai nuortenpsykiatrian klinikalle. Tätä kristillisdemokraattien Helsingin valtuustoryhmä ei pidä oikeana, sillä huostaanotto saattaa myös vaikeuttaa lapsen tai nuoren auttamista. Joidenkin kohdalla tämä voi kuvaannollisesti tarkoittaa sitä, että ennen kuin heitä suostutaan auttamaan, niin näiltä lapsilta pitää vetää matto jalkojen alta.

Kaupungin tulee jatkossa kiinnittää aiempaa enemmän huomiota siihen, ettei kaupungin tilojen korjausvelka jatka kasvuaan. Tarkastuslautakunnalle on syytä antaa tunnustusta myös siitä, miten se on kunnioittanut kaupunginvaltuuston tahtoa, todeten kuitenkin realistisesti ne rajat, mitä kaupungilla on tahtomme toteuttamiseksi. Tämä kävi ilmi siitä, miten tarkastuslautakunta sekä toteaa veroparatiisiyhtiöiden välttämisi-

18.6.2014

---

sen ongelmat, mutta toisaalta ehdottaa kuitenkin epäsuoria toimintamalleja.

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä kannattaa tarkastuslautakunnan ehdotusta nuorten päihdehuollon matalan kynnyksen palvelujen järjestämisestä. On tärkeää, että apua saadaan siinä vaiheessa, kun ongelma ei ole vielä täysin riistäytynyt käsistä. Helpostihan käy niin, että varsinkin miehet kokevat avun hakemisen nöyryyttävänä. Ongelma usein aluksi kielletään ja myönnetään vasta sitten, kun asia on ollut ilmeinen läheisille jo pitkään. Matalan kynnyksen palvelu voi jonkin verran helpottaa avun piiriin hakeutumista aikaisemmassa vaiheessa.

Helsingin Energian yhtiöittäminen ja tulevat investoinnit tulevat vähentämään niitä tärkeitä tuloja, joita olemme Helsingin Energialta saaneet. Tämän tähden jatkossakin tulee pyrkiä tuottavuuden parantamiseen. Mutta kuten aiemmin olemme todenneet, tuottavuuden parantaminen tarkoittaa vastaavien palvelujen saamista halvemmalla tai parempien palveluiden saamista entisiin kustannuksin. Sen sijaan palvelujen heikentäminen ei itsessään ole tuottavuuden parantamista, vaikka kustannukset laskisivat. Siksi tuottavuuden parantamisen hyvää tavoitetta ei saa käyttää palvelujen heikentämisen sumuverhona. Mikäli kaupungin talous edellyttää sellaisia kustannussäästöjä, jotka vaatisivat palvelujen heikentämistä, tämä tulee rehellisesti ja avoimesti todeta. Onneksi tilanteemme ei vaikuta näin vaikealta.

Lopuksi haluamme antaa tunnustuksemme tarkastuslautakunnalle ja sen puheenjohtajalle tehdystä työstä.

Arvoisa puheenjohtaja.

KD:n valtuustoryhmä kannattaa tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja. Valtuusto.

Tarkastuslautakunnan kertomuksesta ilmenee, että sosiaali- ja terveyspalvelujen menot ylittivät viime vuonna budjetin noin 24 miljoonalla eurolla, toimeentulotukimenot 20 miljoonalla, HUS 9 miljoonalla ja varhaiskasvatusvirasto lähes 4 miljoonalla. Toisaalta kaikissa arviokertomuksessa lähemmin tarkastelluissa sosiaali- ja terveyspalveluissa nou-

18.6.2014

---

see esille resurssien riittämättömyys. Tässä valossa on nurinkurista, että tarkastuslautakunta edellyttää tiukempaa kuria määrärahojen vähentämiseksi. SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmän mielestä johtopäätöksen pitää olla päinvastainen. On lopetettava sosiaali-, terveys- ja muiden peruspalvelujen jatkuva alibudjetoiminen. Strategiaohjelman tavoite asukasta kohti laskettujen menojen vähentämisestä on syytä hylätä. Se ei vastaa kunnan velvollisuutta järjestää palvelut tarvetta vastaavalla tavalla.

Viime vuoden tilinpäätös osoittaa kaupungille 159 miljoonan euron ylijäämää. Koko kaupunkikonsernin ylijäämä on 195 miljoonaa euroa. Tulos on 127 miljoonaa euroa budjetissa arvioitua parempi. Vuosikate on vahvistunut. Vaikka velkaa on otettu, on lainasaamia yhä enemmän kuin velkoja. Rahavaroja oli vuoden lopussa 921 miljoonaa euroa ja kuntakonsernilla yhteensä 1 130 miljoonaa euroa pankkitileillä. On tulkittava, että samaan aikaan leikataan lapsiperheiden, vanhusten, työttömien, vammaisten ja muiden helsinkiläisten peruspalveluista. Ehdotan seuraavan ponnen:

Hyväksyessään vuoden 2013 tilinpäätöksen valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää mahdollisuudet tuoda valtuuston käsittelyyn esitys lisäresurssien ohjaamiseksi jo tänä vuonna sosiaali-, terveys- ja sivistystoimen lakisääteisiin palveluihin ja työllisyyteen.

Puheenjohtaja.

Samaan aikaan kun sosiaali-, terveys- ja sivistystoimessa leikataan siis vähästäkin, on rahankäyttö automaattimetronhankkeessa karannut kontrollista. Metron automatisoinnin kustannukset ovat nousseet jo puolella, yli 100 miljoonaa euroa siitä, mitä valtuustolle alun perin esitettiin. Lisää laskuja voi tulla välimiesoikeudessa, jonne äskeisessä Berliinin neuvottelussa siirrettiin taas lisää riitoja, joista tänne valtuustolle soisi tarkempaa tietoa. Automaattimetron hinnat ovat kohonneet pilviin, mutta urakka on myöhästymässä jo 61 kuukautta alun perin sopimukseen kirjautta. Helsingin puolella on tehty vasta vähän yli puolet ja länsimetron osalta alle viidennes. Vuodessa on Siemensin ilmoituksen mukaan edetty 1 % urakasta. Viivästykset maksavat joka viikko miljoona euroa. Eikö tässä ole aihetta tarkastustoimelle? Mielestäni valtuuston pitäisi käsitellä mahdollisuutta keskeyttää tämä yhä kalliimmaksi tuleva automaattimetronhanke. Ehdotan toisen ponnen:

Valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää mahdollisuudet tuoda valtuustolle selvitys automaattimetronhankkeen ongelmista ja vaihtoehtoista, mukaan lukien

18.6.2014

---

mahdollisuus keskeyttää hanke ja toteuttaa sen sijaan vain kulunvalvonnan laajentaminen länsimetroon.

Puheenjohtaja.

Tarkastuslautakunta käsittelee laajasti sitä, miten kaupunki voisi välttää yhteistyötä veroparatiisikytkentöjä omaavien yritysten kanssa. Keskeinen ja aiheellinen johtopäätös on tuottaa palvelut mahdollisimman laajasti kaupungin omana toimintana. Toivottavasti tämä muistetaan myös muun muassa sote-uudistuksen valmisteluissa.

Huomiota kannattaisi lisäksi kiinnittää kaksoisrooliin, joka on Helsingin käyttämällä tilintarkastus- ja konsulttiyhtiöillä, kuten Deloitte, Ernst & Young, KPMG ja PricewaterCoopers. Ne ovat myös keskeisiä veroparatiisitoiminnan kehittäjiä, eivät vain tarkastus- ja konsulttiyhtiöitä. yhdeksi pilottihankkeeksi Helsingissä voisikin ottaa sen, että kaupungin tilintarkastajana ei enää jatkossa toimi KPMG, jolla ei ole vain kytkentöjä veroparatiiseihin, vaan jolle veroparatiisitalouden laajentaminen on tärkeä osa sen oman bisneksen laajentamista.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin entisen sosiaalijohtaja Paavo Voutilaisen siirtyminen asumis- palvelu- ja vuokratyövoimayhtiö Baronan johtajaksi on herättänyt paljon kysymyksiä kaupungin eettisten periaatteiden toteutumisesta, jopa asunnottomuudella keinottelusta. Voutilainen teki kaupungin edustajana useiden miljoonien hankintoja Baronan tytäryhtiö Forenomilta. Ne tehtiin kilpailuttamatta. Samaan tapaan Voutilainen osti kilpailuttamatta palveluja muun muassa aiemmalta työnantajaltaan Diakonissalaitokselta. Esitän, että valtuusto hyväksyy seuraavan, kolmannen pönten:

Valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää mahdollisuudet sisällyttää johtavassa asemassa olevien virkamiesten sopimuksiin karenssi-aika siirtymiselle vastaavan alan yritysten palveluun.

Lopuksi haluan SKP:n ja Helsinki-listojen puolesta kiittää kaupungin kaikkia työntekijöitä hyvästä työstä ja tuloksesta.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa herra puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

18.6.2014

Helsingin tarkastuslautakunta on taas tuottanut erittäin ansiokkaan kertomuksen viime vuodelta. Varsinkin kertomuksen etusivulla oleva puheenjohtajan kuva on erittäin hyvin onnistunut. Hän moittii, että sosiaali- ja terveystoimi on huonosti onnistunut tavoitteissaan. Kyseessä oli kuitenkin virastojen yhdistymisen 1. toimintavuosi, eikä budjettia pystytty kovin tarkasti laatimaan näiden 15 000 ihmisen työpaikan suhteen. Sen vuoksi sote-lautakunnan mielestä ainakin viime vuosi onnistui erittäin hyvin.

Laitosvaltaisuutta on edelleen purettu ja kotihoitoa lisätty. Toimeentulotukimenot ovat suuresti kasvaneet. Onneksi maan hallitus lupasi siirtää perustoimeentulotuen maksatuksen Kelalle, eli siis valtion maksettavaksi ensi vuodesta. Sehän on erittäin hyvä asia Helsingille. Tarkastuslautakunta moittii erityisesti viraston järjestämää omaishoitoa. Suomessa on arvioitu olevan 350 000 omaishoitajaa, joista vain 40 000 saa omaishoidontukea. Helsingissä meillä oli viime vuoden lopulla 3 866 omaishoitajaa. Lisäystä on kuitenkin tullut viimeisen 5 vuoden aikana lähes 17 %.

Omaishoitajien jaksamista on parannettu järjestämällä heille palveluohjausta, virkistystä, lisätty kotihoitopalveluja ja kotihoitoa, ja 3 vapaapäivää kuukaudessa on yritetty järjestää jakamalla muun muassa palveluseteliä, siten että omaishoitaja voi palkata sijaishoitajan – jonkun sukulaisen tai ystävän – hoitamaan tätä omaista silloin, kun omaishoitaja itse on poissa. Sitten olemme järjestäneet omaishoidettavalle paikan myös laitoksessa, jos on tarpeen, mutta monet omaishoitajat ja hoidokit eivät halua mennä laitokseen. Se on ollut yksi ongelma.

Helsingiläinen myöskään ei hyvin helposti suostu läheisensä omaishoitajaksi, koska hän pelkää liikaa sitoutumista. Työnantajat eivät aina ymmärrä sitä, että vapaata voisi antaa töistä silloin, kun lyhytaikaisesti ryhtyy omaishoitajaksi, esimerkiksi jos kyseessä on saattohoito. Helsingin kaupunki maksaa aika hyvin saattohoidettavalle. Mutta jos on täyspäivätyössä, se on mahdoton toteuttaa.

Vanhusneuvosto on erityisesti paneutunut omaishoitokysymykseen Helsingissä. Olemme järjestäneet yleisötilaisuuksia ja seminaareja, vierailleet Helsingin ja Uudenmaan omaishoitajain yhdistyksessä Pollissa. Helsinki voi saada pikkuhiljaa lisää omaishoitajia, mutta se ei tapahdu pelkästään rahaa lisäämällä, vaan lisäämällä tukitoimia.

18.6.2014

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Joitakin kommentteja perustuen tilintarkastajien loppuraporttiin. Vuosikate ei riittänyt investointien rahoittamiseen, joten kaupungin lainakantaa piti lisätä 290 miljoonaa. Lainakanta vuodenvaihteessa oli 1,5 miljardia euroa. Käyttötalousosassa merkittävät erot talousarvioon olivat sosiaali- ja terveystoimen menojen ylitys 56 miljoonaa euroa, josta soite-menot olivat 24, toimeentulotuki 20 ja HUS 9 miljoonaa euroa. Rakennus- ja ympäristötoimen osalta menojen alitus oli 41 miljoonaa euroa, joka pääasiassa johtuu Staran alisuorittamisesta.

Kaupungin vuosikate ilman liikelaitoksia ? ei viime vuonna riittänyt kattamaan suunnitelmien mukaisia poistoja, eikä näin tule taloussuunnitelman mukaan tapahtumaan myös vuosina 2014—2016. Koko kaupungin vuosikatteen ennakoidaan kattavan investointimenoista edellä mainittuina vuosina vain 40 %. Tämä on johtamassa korollisen vieraan pääoman merkittävään kasvuun lähivuosina.

Investointimenot olivat 55 miljoonaa euroa talousarviota pienemmät. Suurimmat alitukset olivat talorakennuksessa, 24 miljoonaa euroa, sekä kaduissa, liikenneväylissä ja radoissa, noin 35 miljoonaa euroa. Pitkin vuotta on puhuttu investointirahojen vähyydestä. Totuus on kuitenkin, että investointivaroista jäi käyttämättä 15 %, eli edellä mainittu 55 miljoonaa euroa.

Rahoitusosan ilman liikelaitoksia vaikutus maksuvalmiuteen oli noin 300 miljoonaa euroa talousarviota parempi. Suurimmat vaikutukset maksuvalmiuteen oli 99 miljoonaa talousarviota paremmalla vuosikatteella, 55 miljoonaa suunniteltua alhaisemmilla investoinneilla ja 150 miljoonan pääomasiirrolla Helsingin Energian pääomasta. Vastaavasti virastojen, liikelaitosten ja rahastojen yhdistetyn rahoituslaskelman vaikutus talousarvioon oli 290 miljoonaa talousarviota parempi. Siellä suurimmat vaikutukset oli 175 miljoonaa euroa paremmalla katteella, 49 miljoonaa suunnitelmia alemmilla investoinneilla ja 46 miljoonaa euroa nopeammalla ? vähentämisellä. Kun kaupungin tulos oli selvästi arvioitua parempi, niin toisaalta hieman hämmästyttää tarve velanottoon, lisäämiseen 300 miljoonalla eurolla aivan vuoden lopussa.

Tytäryhteisölle asetettiin viime vuonna ensimmäisen kerran sitovia toiminnallisia tavoitteita. Tavoitteiden toteutumista ei ole esitetty tilinpäätöksessä eikä niitä ole voitu muutenkaan todentaa. Tilintarkastajat esittävät ? myös tytäryhteisöjä koskevien sitovien tavoitteiden toteutu-

18.6.2014

---

minen tulee esittää tilinpäätöksessä. Toivon, että näin tulee tapahtumaan jatkossa.

Hankintoihin ja kilpailutuksiin liittyen tilintarkastajat ovat edelleen havainneet useita puutteita. He toteavatkin, että hankintavaltuuksiin ja päätöksiin tulee kiinnittää jatkuvasti huomiota. Teen näiltä osin seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että hankintatointa kehitetään aktiivisesti, kiinnittäen erityistä huomiota hankintavaltuuksiin ja hankintapäätösten dokumentointiin.

Tähän liittyvistä puutteista on viime aikoina ollut monia esimerkkejä.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Eikö ne käsitellä yhdessä?

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

?

Valtuutettu Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuuston jäsenet.

Alkuun on paikallaan esittää kiitokset sekä tilintarkastajille että lautakunnalle heidän tärkeästä ja huolellisesta työstään. Asioihin on paneuduttu hyvin ja se näkyy näistä asiakirjoista. Yleisvaikutelma sekä tilintarkastuksesta että tarkastuslautakunnan raportista on se, että Helsingin talous on toistaiseksi vaikeista ajoista huolimatta kohtuullisen hyvässä kunnossa, mutta terveys- ja hyvinvointierojen kaupunginosien väliseen kasvuun on syytä kiinnittää erityistä huomiota jatkossa.

Tarkastuskertomuksessa on tartuttu moniin tärkeisiin asioihin, joita tässä nyt ei voi kaikkia erikseen luetella. Yksi asia, jonka haluan kuitenkin nostaa esille, on nämä omaishoitajien lakisääteiset vapaapäivät, joista tässä äsken jo puhuttiin. Minun on todella vaikea ymmärtää sitä, miten niiden järjestämiseen liittyy niin paljon ongelmia, kun tietää, kuinka arvokasta työtä omaishoitajat tekevät. Määrärahat eivät ole ilmeisesti tässä loppuneet, mutta koska perheillä ei ole oikeutta valita vapaan aikais-ta hoitomuotoa, kysyntä ja tarjonta eivät ole aina kohdanneet. Tämä on epäkohta, joka on vaan korjattava, koska inhimillisten näkökulmien ohella kyse on myös lain velvoitteesta.

18.6.2014

Toinen asia, jonka haluaisin nostaa tästä lautakunnan raportista esiin, liittyy näiden valtuustoaloitteiden ja ponsien ottamiseen huomioon kaupungin hallinnossa. Tästä asenteesta, että noudatetaan jos jaksetaan, on ollut merkkejä aiemminkin, mutta nyt tämä toimintakulttuuri on tänne kertomukseen selvästi dokumentoitu. Pyytäisin muistuttamaan siitä, että valtuusto on todellakin Helsingin ylin päättävä elin. Viime kädessä sillä on sekä valta että vastuu kaupungin asioista. Sen enemmistön kannatuksen saaneita päätöksiä ei voi noin vaan jättää johonkin pöytälaatikkoon ja tehdä, jos huvittaa.

Toivon, että varsinkin näihin kahteen asiaan ja näihin moniin muihinkin hyviin ehdotuksiin täällä tullaan kiinnittämään jatkossa huomiota ja vuoden päästä voimme todeta yhdessä, että asiat ovat korjaantuneet.

Kiitos.

Valtuutettu Malin

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus toteaa, että kaupunki ei ole tehnyt tarpeeksi haavoittuvassa asemassa olevien nuorten auttamiseksi. Valtuuston strategian tavoite kaikkien toimeentulotukea hakevien nuorten tapaamisesta ei ole toteutunut. Sosiaalialan ammattilaiset ovat sen sijaan käyttäneet entistä enemmän aikaa kirjallisten toimeentulotukihakemusten käsittelyyn. Samalla on lakkautettu Voimalinja-hanke, joka saavutti huikeita tuloksia nuorten koulutukseen ja työelämään ohjaamisessa.

Hyvät valtuutetut.

Kun toimeentulotukea hakevien nuorten määrä nousee vuodessa 10 %:lla eikä työntekijöiden määrä nouse, on elämälle vierasta ajatella, ettei sillä olisi vakavia vaikutuksia palveluun. Etuuksien maksut myöhästyvät, eikä kaikkia nuoria ehditä tapaamaan, saati sitten jalkautumaan heidän elinympäristöönsä. Ratkaisua tilanteeseen tarjotaan kilpailuttamatta hankitusta ja miljoonia maksaneesta toimeentulotuen sähköisestä asiointijärjestelmästä. Kaikki, jotka ovat joskus ottaneet osaa uuden tietojärjestelmän käyttöönottoon, tietävät, että aluksi järjestelmän kanssa kuluu enemmän eikä vähemmän aikaa. Tulee varmistaa, että jos jossain vaiheessa työaikaa todella vapautuu, työntekijöitä ei aleta vähentämään, vaan työaikaa todella aletaan käyttämään nuorten tapaamiseen.

18.6.2014

Hyvät valtuutetut.

Kiitän tarkastuslautakuntaa nuorten tilanteeseen paneutumisesta.

Toimeentulotukea hakevat ja sosiaalityön palveluita tarvitsevat eivät pidä itsestään ääntä. Kun energia menee jokapäiväisestä elämästä selviytymiseen, ei ole helppo nousta barrikadeille tai kirjoittaa nasevia tekstejä yleisönosastolle. Toimeentulotuen asiakkaat eivät perusta Facebook-ryhmiä tai kansanliikkeitä. Meidän tulee silti huomioida heidät päätöksenteossa.

Kiitos.

Ledamoten Wallgren

Bästa ordförande, bästa fullmäktiga, arvoisa valtuusto.

Tack till revisionsnämnden för gott arbete, tack också till revisionsnämndens ordförande för ett utmärkt inlägg här i början av debatten.

Nämä kertomukset antavat meille mahdollisuuden miettiä, miten meillä menee täällä kaupungissa. Haluan kiinnittää huomiota kolmeen kohtaan.

Ensimmäinen on Helsingin kaupunginvaltuuston strategia ja siihen perustuvat budjetit. Kuten tiedätte, sosialidemokraattinen valtuustoryhmä on mukana strategiassa ja budjettisovussa, mutta haluan ilmoittaa teille hieman vakavaan sävyyn, millä tavalla ja asenteella olemme tässä mukana. Tässä kun kuuntelee näitä tämän keskustelun puheenvuoroja, voi saada sen vaikutelman, että meillä on sopu siitä, että kaupungissa on yksi ylin tavoite, joka on talouskuri. Tämä on väärä tulkinta. Budjettisovussa on tasa-arvotavoite, joka pitää nähdä rinnakkaisena ja tärkeämpänäkin kuin tämä talouskuri. Sikäli kun tämä valtuusto ei paranna tapojaan siinä, että noudatamme talouskuria, mutta emme pysty toteuttamaan strategian toista kivijalkaa, joka on tämä tasa-arvotavoite, niin sikäli tämä valtuusto on nähdäkseni väärillä raiteilla ja joutuu miettimään toimintaansa ensi syksynä vakavasti uudelleen.

Toiseksi veroparatiiseista. Kaikki puhuvat täällä veroparatiiseista. Oikeisto puhuu siitä, että olisi kiva tehdä niille jotakin, mutta laillisia keinoja ei ole. Taas vasemmalta puolelta, vasemmistoliiton ja SKP:n – mikä tämä on? – yhtenäislistojen, puheenvuoroista kuuluu, että ainoa, mitä voidaan tehdä, on sosialisoida. Mutta minä haluan muistuttaa teitä siitä,

18.6.2014

---

että me olemme kaupunginhallituksessa demariryhmä esittänyt 7 muuta toimenpidettä kuin sosialisointi tai laitton toimenpide. Haluan kertoa teille, että nämä on äänestetty nurin. Meidän hyvät ? siitä, miten voidaan realistisesti edetä maailman edelläkävijäksi veroparatiisien torjunnassa, on äänestetty nurin. Ei tämä tällainen vetele, että puhutaan yhtä ja tehdään toista.

Kolmanneksi: tarkastuslautakunta ihmettelee sitä, että valtuuston päätökset eivät toteudu. ? teille, että ehkä se ihmettely johtuu siitä, että tämä valtuusto ei riittävästi näe itseään päätöksentekijänä. Kun minä kuuntelen tätä keskustelua, niin 2 eri ryhmäpuheenvuorossa on todettu, että valtuuston tahdonilmaukset eivät johda toimenpiteisiin. Me katsoimme itseämme, valtuusto katsoo itseään ikään kuin me ilmaisimme tahtoa ja olisimme joku tällainen komitea, joka antaa neuvoja. Jos tällainen meininki on meillä, niin eihän tästä mitään tule. Me olemme päättävä elin ja meidän päätöksemme pitää toteuttaa. Tämä on se henki. Jos tämä henki on se, että me ilmaisemme tahtoa, niin eihän siitä mitään tule tietenkään.

Haluan lopuksi ilokseni kannattaa Kauko Koskisen ehdottamaa pontta ja myös Yrjö Hakasen 3. pontta, joka koski niitä karenssiaikoja.

Kiitos.

Ledamoten Brettschneider

Värderade ordförande, bästa fullmäktige.

Närståendevårdens situation har berörts i flera talturer redan idag och jag tänker fortsätta på samma linje. Som fullmäktigeledamot Asko Seljavaara redan konstaterade så fanns det år 2012 något under 4 000 närståendevårdare i Helsingfors; 3 866 för att vara exakt. I detta antal ingick både närståendevårdare inom äldreomsorgen och inom handikappservicen.

Målet för år 2013 var att öka antalet närståendevårdare, men istället minskade det något. Enligt lagen om äldreomsorgen från juli 2013 skall kommunerna minska anstaltsplatserna inom äldreomsorgen till förmån för den öppna vården, vilket redan under flera år har varit Helsingfors mål.

Omaishoito on keskeinen avohoidon muoto, ja Helsinki onkin panostanut omaishoitoon kehittämällä erilaisia tukimuotoja omaishoitajille – valitettavasti ei kuitenkaan riittävästi, mikä myös ilmenee tarkastuslauta-

18.6.2014

---

kunnan raportista. Esimerkiksi lakisääteiseen vapaaseen oikeutetuista vanhusten omaishoitajista vain 60 % käytti tätä oikeutta. Kehitysvammaisten perheissä 81 % käytti sitä ja vammaisperheissä 69 %. Vaikka kaupunki on ottanut kärkihankkeeseen omaishoidon toimintaedellytysten parantamisen, toimet eivät näköjään olleet riittäviä, minkä myös tarkastuslautakunta toteaa.

Jotta omaishoitajien määrä kasvaisi ja jotta he myös jaksaisivat monesti hyvin raskasta hoitotyötä tehdä ja jotta omaishoitajien oma terveys kestäisi painetta, tällä toimintaedellytysten parantamisella on nyt todella kiire. Laitospaikkojen vähentäminen jatkuu suunnitelmien mukaan, mutta se edellyttää myös, että avohoitoon panostetaan riittävästi. Tämä koskee sekä omaishoitajien tukemista että kotihoidon kehittämistä.

Omaishoidon osalta ei ole kysymys määrärahojen vaan lähinnä joustavien vaihtoehtojen puutteesta, ainakin mitä omaishoitajien vapaapäiviin tulee. Kuten myös tarkastuslautakunta toteaa, korvaavien palvelujen valikoimaa ja säännöllisen lyhytaikaishoidon mahdollisuuksia pitää lisätä. Eräs tukimuoto, jota valitettavasti käytetään aivan liian vähän, on esimerkiksi hoidettavan ja omaishoitajan kuntoutus.

Monessa yhteydessä tuodaan kyllä esille, kuinka paljon omaishoitajien työ tuo säästöä kunnille ja kuinka arvokasta heidän työnsä on. Niinhän se onkin, ja sen pitää siis myös näkyä konkreettisesti tukitoimenpiteiden laajentamisessa ja suuremman valikoiman kehittämisessä. Luonnollisesti tämän pitäisi tapahtua sekä suomen- että ruotsinkieliset omaishoitajat huomioon ottaen samoin perustein.

Tack.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Täytyy sanoa, että vuosi takaperin olin Helsingin kaupungin taloustilanteesta huomattavasti huolestuneempi kuin tänään. Tilinpäätös näytti tuolloin vähän huonommalta, tai paljonkin, ja ennakoi huonompaa taloudellista tilannetta kuin miltä nyt tässä tänään käsittelyssä oleva tilinpäätös. Helsingin taloustilanne on kohtuullisen hyvässä kunnossa, ja hyvässä kunnossa verrattuna moniin muihin kuntiin, mutta se ei tietysti ole mikään lohdutus, jos tulevaisuudennäkymät etenkin työllisyyden ja verotulojen kannalta ovat huolestuttavat. Vuoden 2015 kohdalla joudumme miettimään sitä, miten ihan tosiasiallisesti verotulot, mitä meillä on raamissa tällä hetkellä ajateltu tulevan, saadaan kaupungille.

18.6.2014

Minä haluan kuitenkin nostaa vielä tästä taloudesta varoittavan äänen sillä tavalla, että emme säästäisi itseämme hengiltä. Vasemmiston ryhmäpuheenvuorossa oli esillä muutama asia, jotka kuvaavat tätä ongelmaa. Sellaisia asioita lopetetaan tässä kaupungissa, jotka itse asiassa tuovat kaupungille vahvuuksia ja säästävät. Tällaisia ovat esimerkiksi tämä Voima-hanke, joka oli todella vaikuttavuudeltaan hyvä esimerkki siitä, miten tulisi kohdata tällaisessa heikoimmassa asemassa olevia nuoria, auttaa heitä löytämään työtä ja eteenpäin.

Samoin on täällä nostettu esiin esimerkiksi omaishoitajien tilanne. Se on valtava säästö, minkä kaupunki saa siitä, että omaishoitajat hoitavat omaisiaan. Se on mittaamaton määrä rahaa. Se on yksi esimerkki siitä, miten panostamalla johonkin asiaan – omaishoitajien jaksamiseen – itse asiassa kaupunki säästää aivan valtavat summat, kun ei tarvitse laitoshoidoa järjestää.

Näitä on todella monia sellaisia esimerkkejä, puhumattakaan esimerkiksi päiväkotien ryhmäkokoja ei ole kyetty pienentämään. Käytännössä se tarkoittaa sitä, että ne ongelmat saattavat kasautua siellä päiväkodeissa, seuraavaksi lastenhuollossa, joka on kallista palvelua. Tämä ajattelu, että ajatellaan näitä asioita kokonaistaloudellisesti ja inhimillisesti, tuottaa säästöä kaupungille.

Minä haluaisin nyt – täällä valtuutettu Wallgren käytti kiihkeän puheenvuoron ja esitti, että olemme sosialisimassa jotenkin näitä veroparatiisiasioita. Minä en tiedä, mitä hän tarkoitti. Jos me haluamme, että vasemmistovaltuustoryhmä haluaa tuottaa palvelut ensisijaisesti omina palveluina, eikä niitä viedä veroparatiisiyrityksille, onko se sosialisointia, valtuutettu Wallgren? Minä olen ymmärtänyt, että hänkin haluaa, että kaupunki tuottaa palvelut itse. Tähän jään odottamaan vastausta.

Sitten haluan painottaa tarkastuslautakunnan esittämiin toimenpiteisiin vastausten saamista. Minä olen kiinnittänyt vuosien varrella siihen huomiota, että tarkastuslautakunta tekee erittäin hyvää työtä, mutta miten virastot vastaavat? Virkansa puolesta ympäröyvästi. Tavallaan se, miten näihin tarkastuslautakunnan huomioihin ja esityksiin suhtaudutaan, mielestäni pitää ottaa vakavasti. Me kaupunginhallituksessa olemme vahvistaneet tarkastuslautakunnan asemaa nimenomaan kaupungin talouden tarkastajana ja lisänneet tällaista proaktiivisuutta. Nyt minä kyllä odotan, että näihin, mitä tarkastuslautakunta on esittänyt asioita, joihin on puututtava, niin niihin virastoissa puututaan vakavasti. Tämä ei ole leikin asia.

Kiitos.

18.6.2014

Valtuutettu Sevander

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Tästä tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta muutama sana. Tarkastuslautakunta suositteli jo vuoden 2008 arviointikertomuksessa, että keskushallinnon tulisi ottaa aiempaa tiukempi vastuu hankintaprosessien kulusta. Hankintastrategiaan 2011 kirjattiinkin kaupunkitasoisen hankintojen ohjausryhmän perustamisesta. Mutta kuten tuosta ilmenee, sitä ei ole edelleenkään perustettu.

Tähän ehkä vähän liittyy, harva tietää, että meillä on vuodelta 2007 kaupungin oman toiminnan kilpailuttamisen periaatteet, jotka ovat siis edelleen voimassa olevat periaatteet. Näissä periaatteissa muun muassa mainitaan, että kilpailuttamisesta päättäminen, kaupungin itse hoitamien tehtävien saattamisesta kilpailuttamisen piiriin päättää kaupunginvaltuusto tilaajahallintokunnan tai keskushallinnon esityksestä. ennen päätöksentekoa tulee muun muassa arvioida kilpailuttamisen avulla saavutettavat hyödyt ja kilpailuttamisen kustannukset sekä arvioida kilpailuttamisen vaikutukset kaupungin oman tuottajayksikön arvoon.

Uskallan hieman väittää, että näitä periaatteita kovin perusteellisesti on kaupungin kaikissa hallintokunnissa noudatettu. Minun mielestäni on jossain määrin käsittämätöntä, että samaan aikaan kun kaupungin työntekijöillä palkka juoksee, heillä olisi mahdollisuus esimerkiksi korjata vanhaa ja rakentaa uutta, niin työ tilataan kaupungin ulkopuolelta yksityisiltä eli kaupallisilta markkinoilta, eikä aina edes kilpailukykyiseen hintaan.

Koska tarkastuslautakunnan toive hankintojen ohjausryhmän kokoamisesta tuskin toteutuu tulevanakaan vuonna, esitän itse toiveen – siis teen toiveen, en ponnen – että jokaisessa lautakunnassa kiinnitettäisiin paremmin huomiota näihin periaatteisiin ja siihen, mitä ja mistä mitään hankitaan ja voisiko työn tilata kaupungin sisältä.

Kiitos.

Valtuutettu Muurinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Olisin kannattanut Koskisen pontta, mutta sitä taidettiinkin jo kannattaa.

18.6.2014

Tämä arviointikertomus antaa aina hyvän pohjan pohtia nykytilannetta kaupungin hallintokunnissa ja suunnata kehitystoimintaa näiden arviointitulosten mukana. Itse kommentoin tässä muutamia arviointikertomuksen sosiaali- ja terveystieteiden toimintaa koskevia asioita.

Sitovissa toiminnallisissa tavoitteissa on arviointikertomuksessa kritisoitu terveyspalveluiden hoitotakuutavoitteita siitä, että nämä ovat useissa toiminnoissa pysyneet samoina jo vuosien ajan. Useat niistä kuitenkin perustuvat valtakunnalliseen normiohjaukseen, ja siksi näitä tavoitteita on käytetty. Lisäksi on hyvä huomioida, että esimerkiksi kotihoidon kysyntä ja käyntimäärät ovat kasvaneet runsaasti ikääntyneen väestön kasvaessa, joten kotihoidon prosentuaalista peittävyystavoitetta on ollut tässä tilanteessa vaikea nostaa. Tämä sama ilmiö on näkynyt myös koko maassa.

Kuten tarkastuslautakunta esittää, sote-viraston on pyrittävä sitovien tavoitteiden todentamista koskevan tiedon saantiin entistä kattavammin. Tämä oli hyvä kommentti. Haasteena sosiaali- ja terveystieteiden budjetin mukaiselle toiminnalle ovat viraston hoitamat monet subjektiivisiin oikeuksiin perustuvat etuisuudet, jotka on lakisääteisesti hoidettava ja jotka ovat usein riippuvaisia taloudellisista suhdanteista. Tosin Helsingissä on ollut esimerkiksi vammaispalveluissa tarjolla myös lakisääteisten etuisuuksien lisäksi ylimääräisiä, ei-lakisääteisiä etuisuuksia, joita on nyt tänä vuonna sopeutustoimenpiteinä jouduttu purkamaan ja joiden vuoksi myös muista palveluista on jouduttu sopeuttamaan.

Tarkastuslautakunnan ehdotus vammaispalveluiden asiakastytyvyysselvityksestä avustajatoiminnassa on hyvä. Sote-lautakunnassa onkin juuri päätetty, että vammaispalveluiden kokonaisuudesta tehdään tarkastuslautakunnan ehdotusta laajempi, monipuolinen arviointi, jonka perusteella toivottavasti voidaan sopia sitten keskeisempiä pitkän aikavälin kehittämissuunnitelmia.

Sote-viraston yksi strateginen tavoite on ollut jo vuosia sosioekonomisten terveyserojen kaventuminen. Siinä onkin hiukan edistytty, ainakin Helsingin eri alueiden välillä, mutta tehtävää tässä riittää kyllä vielä jatkossakin. Tarkastuslautakunta neuvoo virastoa ottamaan oppia terveyserojen kaventamisesta muista kunnista. On kuitenkin hyvä tietää, että Helsinki on ollut terveyserojen kaventamisasiassa edelläkävijä Suomessa, muun muassa terveysvaikutusten arvioinnissa lautakunnan päätösten kautta. Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitosten on hyödyntänyt Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden kehittämiä käytäntöjä ja toimintamalleja ja niitä on kopioitu muihin kuntiin.

18.6.2014

Terveysterojen kaventaminen ei ole myöskään vain sote-viraston asia. Itse asiassa terveystoimen vaikutusmahdollisuudet terveysterojen syntymiseen ovat rajalliset. Erojen syntymiseen pitäisi ensisijaisesti pyrkiä vaikuttamaan. Parhaiten niihin voidaan vaikuttaa yhteiskunnallisilla päätöksillä ja kunnissa kaikkien hallintokuntien ennakoivalla yhteistyöllä. Tätä varten tarvitsimme Helsinkiin terveyden edistämisen poikihallinnollisen ohjausryhmän. Siinä Helsinki voisi ottaa mallia muista kunnista, esimerkiksi Kuopiosta ja Tampereelta. Olen tätä jo aiemmin ehdottanut, mutta sitä ei ole viety eteenpäin. Toivoisin, että jossakin vaiheessa satsataan entistä enemmän tähän terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen.

Lopuksi kiitän tarkastuslautakuntaa arvokkaasta arviointitiedosta.

Kiitos.

Valtuutettu Loukoila

? puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Olemme täällä käsittelemässä ja hyväksymässä todella tärkeää asiaa eli kaupungin tilinpäätöstä. Se, mihin kiinnitin huomiota, niin ylipäättäessä tilinpäätöstarkastelussa ovat vahvasti esillä tulo- ja menoerittelyt, mutta sen sijaan tilinpäätöksen tase ei ole saanut tarkastelussa kovinkaan suurta painoarvoa, ei kaupungin tase eikä kaupungin konsernitasekaan. Jos ajatellaan yritysmaailmaa, niin siellä korostetaan aina vahvan taseen merkitystä, koska vahvan taseen turvin voidaan elää huonokin aika. Näin myös kuntatasolla. Helsingin kaupungilla on vahva tase ja omavaraisuusaste on hyvä. Helsinki on edelleen vauras kaupunki.

Helsingin vahva tase perustuu omaisuuteen ja sijoituksiin. Lisäksi lainasaatavamme ovat selvästi suuremmat kuin velkamme. Vaikka kaupunki on viime aikoina joutunut ottamaan lainaa aikaisempaa enemmän, matalan koron aikana lainanotto ei edelleenkään johda meitä velkakurjuuteen, vaikka niin väitetään. Talouden tasapainottaminen on tärkeä tavoite, mutta talouden paikkaaminen kiinteään omaisuuden myynnillä ei välttämättä ole oikea ratkaisu. Taloudellisen taantumanaikana kiinteään omaisuuden realisointi ei ole helppoa, eikä myynnistä välttämättä saada tyydyttävää hintaa. Kiinteään omaisuuden myynnille tulee olla todella hyvät perustelut. Vahvaa tasetta ei tulisi nakertaa lyhytjänteisellä kiinteään omaisuuden myynnillä.

18.6.2014

Kaupungin omistamien tarpeettomien rakennusten myynti on perusteltua, mutta myytävälle rakennuksille tulisi osoittaa vuokratontti, jolloin kaupungille jäisi edelleen maaomaisuus ja siitä kertyvä vuokratulo. Kiinteistövero ei tuota vastaavaa tuloa kuin vuokratulot. Kaupunginhallitus on kuitenkin tällä viikolla hyväksynyt maan myynnin edistämisen periaatteet, joissa kiinteistövirastolle asetetaan myyntitavoite, vuosittain 100 miljoonaa euroa. Se on sinällään todella haastava tavoite. Ulkomaissa sijaitsevasta maaomaisuudesta luopuminen on hyväksyttävää, mikäli kaupungilla ei ole alueelle omaa käyttöä. Sen sijaan asunto- ja toimitilatonttien myynti vuokraamisen sijaan on lyhytnäköistä. Kaikki laskelmat osoittavat, että pitkäaikaiset vuokrasopimukset tuottavat kaupungille pitkällä tähtäimellä enemmän kuin myynti.

Usein kuulemme, että me emme halua jättää isoja velkoja perintönä jälkipolville, ja siksi perustellaan maan tai omaisuuden myyntiä kaiken kaikkiaan. Mutta onko meillä, valtuutetut, tahtotilana se, että haluamme jättää jälkipolville kaupungin, jossa on myyty omaisuus ja lakkautettu säännöllinen, tasainen tuotto eli maanvuokratulot? Vai olisiko nyt todellakin aika ottaa käyttöön taseen osoittamat sijoitukset. Siellä puhutaan tällaisista kuin rahamarkkinainstrumenteista. Eli tarkoittaa sitä, että rahoitusarvopaperit ja niiden realisointi käyttöön mieluummin kuin omaisuuden myynti.

Kiitos.

Valtuutettu Kantola

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut ja kuulijat.

Vuoden 2013 tilikausi on saatu päätökseen. On tullut tulosten arvioinnin aika. Kansainvälisillä mittareilla katsottuna Helsingin asiat ovat hyvällä mallilla. Brittilehti Monoclen listalla Helsinki on sijoittunut 5:nneksi niiden 25 kaupungin joukossa, joissa on maailman paras elämänlaatu. Toisin sanoen Helsingin tarjoama terveydenhuolto, opiskelumahdollisuudet, yrittäjällmapiiri ja kulttuuritarjonta ovat kansainvälisten mittareiden mukaan hyvällä mallilla. Listalta puuttuu liikunta, jonka lisäsin vielä tähän yhdeksi elämänlaadun indikaattoriksi. Helsingin kaupunki on kuuluneen valtuustokauden aikana pyrkinyt ansiokkaasti edistämään kaupunkilaisten liikuntaharrastusta rakentamalla eri puolille Helsinkiä lähiliikuntapaikkoja.

Joka tapauksessa jaan kansainvälisen lehdistön arviot ja kiitän tarkastuslautakuntaa kertomuksesta, jonka mukaan kaupungin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat pääosin toteutuneet. Tarkastuslautakunta

18.6.2014

---

on myös rakentavan kriittisesti esittänyt kaupunginhallinnolle parannusehdotuksia jatkotyöskentelyä varten. Näillä eväillä Helsinki voi jatkossakin sijoittua kärkimaiden joukkoon kansainvälisissä vertailuissa.

Kuten tarkastuslautakunnan raportista ilmenee, Helsinki on pääosin pysynyt strategian tavoitteissa. Joitakin toimialakohtaisia poikkeuksia on ollut ja niiden esille nostaminen on tarpeellista jatkokeskustelua varten. Strategian toiminnallisista tavoitteista jopa 51 liittyy kaupunkilaisten hyvinvointiin ja palveluihin. Niissä tavoitteet saavutettiin 73 %:ssa. Ja tässä ryhmässä heikoiten tavoitteet toteutuivat sosiaali- ja terveystalveluissa, eli asioissa, joita tulisi edistää kaupunkilaisten sujuvan arjen ja hyvän kaupunkielämän turvaamiseksi.

Jäin kaipaamaan viime vuodelta tietoa esimerkiksi siitä, onko tavoitteiden mukainen suun terveydenhoitoon pääsy toteutunut strategian mukaisella tavalla tai ovatko opetushallinnossa viime vuonna tehdyt toimenpiteet edistäneet "oppimistulokset ja hyvinvointi paranevat" -tavoitetta strategian mukaisella tavalla. Tuen tältä osin tarkastuslautakunnan näkemystä, jonka mukaan toiminnallisia tavoitteita on syytä tarkistaa tarkastuslautakunnan suositusten pohjalta.

Palveluiden osalta Helsingin kaupunki on jatkanut aiemmin jo aloitettua palveluverkkoselvitystä. Kyse on monihallintokuntaisesta, poikkihallinnollisesta suunnittelusta, jonka tarkoitus on tehostaa kaupungin omissa olevien tilojen käyttöä niin, että toimitilojen kokonaispinta-ala säilyy ennallaan. Pidän palveluverkkohanketta kannatettavana. Kun tilojen käyttöä tarkastellaan monipuolisesti käyttäjien ja heidän tarpeidensa mukaisesti, voidaan kaupunkilaisille tarjota eri hallintokuntien yhteistyönä paremmin toimivat ja saavutettavissa olevat palvelut.

Hyvät valtuutetut.

Helsingin kaupunki on ansiokkaasti tukenut eri tavoin helsinkiläisten nuorten elämänpolkua. Nuorisotakuu ja nuorten vaikuttamiskanava Ruuti-toiminta ovat lähteneet hyvin käyntiin. Lisäksi kaupunki on panostanut nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn ja kiinnittänyt huomiota nuorten päihdetyön edistämiseen hallinnollisesti kevennetyllä menettelyllä.

Totean, että 2013 on toteutunut monelta osin hyvin. Näillä ehdotuksilla sekä kaupunginhallinnon ja -valtuuston tiiviillä yhteistyöllä voimme parantaa Helsingin kaupungin imagoa elämänlaadun ja hyvinvoinnin osalta myös kansainvälisillä foorumeilla.

Kiitos.

18.6.2014

Valtuutettu Kanerva

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Minä en aio puhua mitään syvämietteisiä, vaan tuossa ihan alussa otin tärpin, kun pari ensimmäistä puhujaa – Vesikansa ja Majuri – käsittelivät valtuutettujen vaikutusmahdollisuuksia. Pyysin siitä repliikin, mutta se repliikki on näköjään heitetty tähän, niin käytetäänpä nyt se tässä, järjestysrepliikki.

Valtuuston tahdonilmaisua pidetään joskus jopa pilkkanaan. Minulla on esimerkki siitä. 90-luvulla, kun minä ja Liemola teimme esityksen siitä, että näitä pieniä kivijalkayrityksiä kehitetään sillä tavalla, että lisätään parkkipaikkoja. Valtuusto melkein yksimielisesti hyväksyi. Mitä tapahtui? ? kaikki loputkin rahapylväät pois. Siinä oli hyvä esimerkki.

Nyt viime kaudelta on sitten esimerkki siitä, kun lauttasaarelaiset valtuutetut tekivät esityksen, että kun siinä Heikkiläntie 1:ssä on sellainen iso, tyhjä paikka ja se on betoniporsailta ympäröity, jotta holistit pääsisivät Alkoon, sairaat apteekkiin, nälkäiset Bar52:een, ja että autoja ei olisi parkkeerattu jalkakäytävälle tielle, vaan pääsisivät siihen, niin mitä tapahtui? Joku virkamies on antanut ? Pajusen lausunnon, että "kerro niille, että hoidetaan jossain tulevassa liikennejärj ?". No ei sitä vuosikausiin ole hoidettu. Tällaisia hupijuttuja.

Sitten olemme joskus täällä ihan turhaan, niin kuin juttutuvassa. kuu-kausi sitten keskustelimme 3 tuntia siitä, onko Olivia sopiva yhteistyökummani HSL:lle. Eihän asia meille edes mitenkään kuulu. Sitten siitä tehtiin aloitteet, ponnet ja kaikki mahdolliset, ja sitten hurrattiin, kun vihdoin saatiin sellainen päätös, että Olivia on väärä sopimuskumppani HSL:lle. Mitä sitten? HSL pyyhki pylyä koko meidän paperillamme, koska se ei edes meille kuulu, HSL:n asiat. Tällaista ihan turhaa jutustelua täällä.

Entäs sitten, kun 40 000—50 000 vuokra-asuntoa hallitsee Heka? Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä kumppaneineen tekee päätöksiä ja asuntolautakunta on ulkona kuin lumiukko niistä. Tässä on vaan muutamia esitteitä tästä palautteena siitä, mitkä valtuuston vaikutusmahdollisuudet ovat valitettavasti.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

18.6.2014

Minä ainakin ajattelin puhua asiaa pelkästään. Näin ollen totean, että se, mihin toivoisin, että tarkastuslautakunta kiinnittäisi jatkossa huomiota, on, että millä tavalla kaupungin eri hallintokunnat tekevät yhteistyötä isojen strategisten tavoitteiden saavuttamisessa.

Täällä on tämänkin keskustelun kuluessa kiinnitetty huomiota kahteen isoon asiaan, jotka ovat meidän strategiassamme. On toisaalta työllistämistavoitteet ja sitä kautta nuorisotyöttömyyden ynnä muiden vaikeiden ongelmien ratkaisu, ja toisaalta terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen. Nämä strategiset tavoitteet ovat keskeisiä ja ne edellyttävät nimenomaan kaupunkitasolla yhteistyötä ja selkeitä tavoitteita eri hallintokunnille. Nyt ihan selvästi näkyy, että kukin vähän häärii omalla tontillaan ilman mitään yhteyksiä toisiinsa.

Otan 3 esimerkkiä. Ensinnäkin tämä kilpailuttamisstrategia ja yleensä hankintalainsäädäntö. Kaupunki tekee paljon ostopalvelusopimuksia, joiden merkitys on myös työllistämässä. Kun meillä samanaikaisesti on kuitenkin suuria ongelmia vajaatyökykyisten ihmisten tai nuorten työllistämässä, niin kyllä olisi korkea aika, että meidän kilpailuttamiskriteereihimme sisällytettäisiin myös ostopalvelusopimuksen yhtenä osana velvoite työllistää sekä nuoria että vajaatyökykyisiä. Tämä on ihan käytännössä mahdollista. Monissa muissa EU-maissa näin tehdään. Sen sijaan me maksamme 30 miljoonaa euroa sakkomaksuja Kelalle, kun emme kykene työllistämään tai täyttämään niitä velvoitteita, mitä laki edellyttää kunnalta työttömyyden torjunnassa. Tämä asia ei ole pelkästään sote-viraston vastuulla.

Toinen asia, johon kokoomuksen puheenvuorossa kovasti kiinnitettiin huomiota, on tämä sote-viraston ylitykset. Ongelmahan on, että koko sosiaali- ja terveystoimen budjettia ei ole koskaan perattu oikein pohjiaan myöten. Se on ollut vuosikaudet alibudjetoitu, ja nyt, kun budjetti- raamia pidetään tiukasti kiinni, niin nyt näkyy menneiden vuosien synnit. Näin ollen tällä hetkellä sote-lautakunta joutuu erittäin vaikeasti sopeuttamaan ja on vaarana, että me joudumme tinkimään myös subjektiivisista oikeuksista. Eikä voi ajatella, että subjektiivisia oikeuksia sopeutetaan esimerkiksi kotihoidon kustannuksella. Meillä ikääntyvä väestö tarvitsee avohoitoa. Ennaltaehkäisevä palvelu tarvitsee avohoitoa ja resursseja niihin. Subjektiivisten oikeuksien resursointi on ehdottomasti välttämätöntä. Pidän epäoikeudenmukaisena tällaisia puheita, jotka tietyllä tavalla syyllistävät sellaisia tahoja, jotka eivät ole syyllisiä siihen. Syylliset löytyvät tästä salista.

Kolmas asia, johon valtuutettu Seija Muurinen viittasi, on tämä terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen. On totta, mitä Seija Muurinen sanoi: terveys- ja hyvinvointierot eivät ole pelkästään terveystoimen hoidetta-

18.6.2014

---

vissa. Suurin osa on työllisyyttä, koulutusta, opetusta ja niin edelleen. Ainoastaan noin 30 % on terveystoimen hoidettavissa. Siinäkin edellytetään yhteistyötä eri hallintokuntien kesken.

Valtuutettu Enroth

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Tuossa keskustelun alkuvaiheessa Osku Pajamäki kiitteli puheenvurossaan Helsingin Energian tulosta. Se on tietysti hieno lukujen valossa, mutta mistä ne luvut sitten muodostuvat? Kuntalain mukaan kunnan tulisi myydä tuottamansa palvelut omakustannushintaan. Jo tältä pohjalta katsoen kunnan sähköntuotanto, joka tuottaa merkittävästi voittoa, on tätä periaatetta vastaan rakennettu.

Itse asiassa Helsingin Energian tulonmuodostus on se, että Helsingin Energia tuottaa sähkönsä hyvin edullisesti, johtuen lähinnä siitä syystä, että kaukolämpö voidaan myydä, ja tämä myydään yhteispohjoismaiselle poolille. Pooli ostaa tämän siihen hintaan, mitä kalleimmalla kustannustasolla poolin jäsen tuottaa. Tässä vaiheessa tulee merkittävä osa tästä Helsingin Energian voiton kehityksestä. Sen jälkeen Helsingin Energia ostaa poolilta takaisin sen sähkö, mitä se tarvitsee, ja myy sen sitten kuntalaisille ja muille halukkaille järkevällä katteella, josta tulee sitten lisävoitto.

Tuloksena on subventointikyky tähän meidän kunnallisveroäyriimme eli -prosenttiin. Tämä prosentti on ollut takavuosina korkeampi, jolla meidän veroäyrimme ? alempana, mutta tietysti vain näennäisesti alempana, koska tämänluontoinen veroäyriin subventointi on näkymätöntä, mutta jokuhan sen maksaa kuitenkin ja lähinnä tässä maksavat sen sähköä käyttäjät. Näistä ehkä merkittävin ryhmä voisivat olla pientalonomistajat, jotka lämmittävät talouttaan sähköllä. Mutta kaikki ne, jotka sähköä käyttävät, maksavat sen suhteessa tätä voittoa sen jälkeen, kun se muodostuu.

Toinen tällainen kunnallisveroprosenttia tukeva piiloerä on se korkotulo, mitä kaupunki perii sijoittamistaan pääomista, eli niistä pääomista, jotka ovat sen konserniin kuuluvilla toimijoilla. Jos yhteensä katsotaan, niin nämä voisivat merkitä sitä, että tämän meidän nykyisin voimassa olevan kunnallisveroprosentin, 18,5 %, olisi ehkä noin 3 % korkeampi, jos nämä olisi sisällytetty suoraan kunnallisveroprosenttiin ja pääomakorko olisi se, mikä on vallitseva korko tällä erää, ja sitten sähkö myytäisiin tuohon omakustannushintaan.

18.6.2014

Kun puhutaan Helsingin Energian erinomaisesta voitosta, niin tämä nyt on järjestelytulos, eli se ei johdu pelkästään Helsingin Energian hyvästä liiketoiminnallisesta kyvystä vaan näistä järjestelyistä. Ja sitten, jos katsotaan, mikä tässä järjestelyssä sitten haittana on, niin jos valtio ajattelee kunnan kantokykyä, esimerkiksi kuinka paljon kullekin kunnalle järjestetään näitä valtionosuusmaksuja, niin onhan se aivan erilainen asetelma, jos katsotaan, että Helsingillä on 18,5 % kunnallisveroprosenttiyksikkö, eli sitä voidaan hyvin rasittaa, verrattuna, mitä muilla kunnilla saattaa olla korkeampi. Jos meillä olisi tämä todellinen prosentti joku 21 %, niin silloin tietysti tätä perustetta ei samalla lailla olisi käytettävissä.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja.

Arviokertomuksessa tarkastellaan, niin kuin täällä on edellä tullut esille, aika laajasti myös kaupungin tietojärjestelmiä ja riippuvuutta niiden toimittajista. Helsingissä on edelleen tehty hankintoja, jotka ovat pääosin suljettua lähdekoodia ja joissa ei ole avoimia ohjelmistorajapintoja. Lisäksi kaupunki on hankkinut jopa järjestelmiä, jotka lukitsevat tiettyyn laitteeseen. Esimerkiksi pysäköinninvalvontaan ja kotihoitoon hankittiin ohjelmistot, jotka sitovat myös sen toimittajan laitteiden hankkimiseen, vaikka toisenlaisia vaihtoehtoja on tarjolla ja käytössä monissa kunnissa.

Riippuvuuden vähentämisessä järjestelmätoimittajista Helsingillä voi kuitenkin olla rooli myös sellaisena toimijana, joka kykenisi kehittämään avointen rajapintojen määrittelyä ja mobiilien informaatioteknologioiden sovelluksia tällaiselle julkisten palvelujen alalle. Olen tänään jättänyt tästä asiasta 54 valtuutetun allekirjoittaman aloitteen ja toivon tietysti, että se osaltaan tässä suhteessa vie asioita eteenpäin.

Toinen asia, johon SKP ja Helsinki-listojen ryhmä haluaa kiinnittää huomiota, koskee työllisyyttä ja nuorisotakuuta. Nuoria työttömiä oli vuoden lopussa 34 % enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Pitkäaikaisyöttömien määrä oli arviokertomuksen mukaan noussut peräti 40 %, ja kokonaisuutenakin työttömyys oli kasvanut 22 %. Niin kuin täällä on tullut keskustelussa jo esille, tämä näkyy myös nuorten ja pitkäaikaisten toimeentulotuen saajien määrän kasvuna. Tarkastuslautakunta esittääkin aiheellisesti nuorten sosiaalityön lisäämistä. Me haluamme korostaa, että kysymys ei ole vain siitä, että pitää lisätä resursseja nuorten

18.6.2014

---

sosiaalityöhön. Meillä on huutava tarve lisätä resursseja koko sosiaalityöhön.

Tarvitaan myös lisää työpaikkoja. On suorastaan julmaa ja erittäin lyhytnäköistä, että työllisyysrahoja ei ole lisätty, vaikka työttömyys kasvaa rajusti ja vaikka myös nuorisotakuu edellyttää toteutuakseen koulutuspaikkojen ohella lisää työpaikkoja.

Lopuksi Helsingin Energian tuloutuksiin, joiden kaupunginjohtaja ja tarkastuslautakunnan arviokertomus esittävät putoavan reilusti alle puoleen. Tämä arvio perustuu siihen, että Helsingin Energian isot investoinnit rahoitetaan pääosin tai suurelta osin tulorahoituksella. Yleensä tuotannolliset investoinnit kuitenkin rahoitetaan pitkäaikaisin lainoin, joita maksetaan sitten kertyvillä tuotoilla 20—25 vuoden kuluessa takaisin.

Kysyin jokin aika sitten taloushallinnosta ja Helsingin Energiasta laskelmia, joihin perustuvat tiedot siitä, että Helsingin Energian tuotot ja tuloutukset vähenevät alle puoleen. Minulle vastattiin, että noita laskelmia ei voi esittää, koska niihin sisältyy liikesalaisuuksia. Nyt kuitenkin kaupunginvaltuuston edellytetään tekävän rajuja leikkauksia palvelujen budjettiin niillä luvuilla, joita valtuustolle ei ole esitetty ja jotka eivät ole julkisia. Mielestäni tällainen ei voi olla hyvää hallintokäytäntöä, enkä suoraan sanoen usko lukuihin, joita ei voi julkistaa.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Palaan vielä tähän omaishoitoasiaan, koska valtuutettu Jalovaaralla oli se käsitys, että näitä vapaapäiviä on vaikea järjestää. Näin asia ei ole sote-virastossa, vaan se ongelma on se, että Helsingistä ei tahdo löytyä omaishoitajia. Siis omaiset eivät halua sitoutua omaisensa hoitamiseen. Näitä juuri meidän pitäisi löytää lisää, sillä jos on kyseessä puoliso – niin kuin useimmiten vaimo hoitaa sairasta miestään tai toisin päin – niin se on mahdollista, mutta lapset, siis seuraava sukupolvi, ei enää sitoudu omaishoitajaksi. Se on hyvin luonnollista, koska heillä on oma ura ja omat lapset. Joten työnantajien pitäisi esimerkiksi paremmin mieltää se, että voitaisiin päästää tällainen henkilö, jonka esimerkiksi vanhemmat tarvitsevat saattohoitoa, osa-aikaiselle työuralle joksikin aikaa.

18.6.2014

Valtuutettu Korkkula

Kiitos. Hyvät valtuutetut.

Koska tässä yhteydessä voidaan käydä tällaista yleisempää keskustelua, on hyvä ottaa huomioon viime viikolla kaupunginhallituksessa esillä ollut Hannu Penttilän esitys, jossa vertaillaan maan myynnistä ja vuokrauksesta saatavia hyötyjä. Penttilän esitelmän lopussa todetaan, että kaikilla laskentaolettamilla maan vuokraus on viimeistään 50 vuoden ajanjaksolla kaupungille kaikissa esitetyissä skenaarioissa edullisempi vaihtoehto kuin myynti. Maan vuokraus on järkevämpää kuin myynti, ja mikäli investoinnit sitä vaativat, ei velanottoakaan pidä kammoksua.

Kuitenkin tietysti nykyään velanoton yhteydessä on tapana pelotella asenteella, että velkaa otettaessa heikennetään tulevien sukupolvien asemaa. Tällöin ei muisteta, että jos nyt suurella määrällä jatketaan tätä maan myymistä, niin tämä jos mikä heikentää tulevien sukupolvien asemaa. Tämä johtuu siitä yksinkertaisesti, että pitkällä aikavälillä maanvuokrasta saatava tulo ylittää selvästi myymällä saatavan tulon. Omistusoikeuden säilyessä maan arvonnoususta saatava hyöty säilyy kaupungilla, ja omistusoikeus turvaa paremmin kaupungin mahdollisuuden kehittää kaupunkiaan pitkällä aikavälillä.

Kiitos.

Ledamoten Wallgren

Arvoisa puheenjohtaja. Arvoisa valtuusto.

Valtuutettu Sirpa Puhakan puheenvuoron ja ryhmäpuheenvuoron johdosta vielä lyhyesti veroparatiiseista selvennykseksi. Mielestäni on erinomaista, että valtuustossa vallitsee laaja yksimielisyys siitä, että yhteistyö veroparatiisiyhtiöiden kanssa on huono asia ja että verorahoja ei pitäisi hukata ostamalla palveluja ja tuotteita veroparatiisiyhtiöiltä. Tämä on hyvä tilanne ja tästä on hyvä jatkaa.

Minulla on kritiikkiä kahteen suuntaan. Yksi kritiikkini kohdistuu kokouksen ja vihreiden toimintaan, jossa mielestäni on ollut haluttomuutta lähteä toteuttamaan tätä abstraktia tahtoa konkreettisesti. On puhuttu yhtä ja tehty toista.

Minun toinen kritiikki ? kohdistuu siihen, mitä vasemmistoliitto ryhmäpuheenvuorossaan esitti, jonka mukaan ainoa tapa toteuttaa tätä meidän yhteistä tahtoaamme, boikotoida veroparatiisiyhtiöitä, on sosiali-

18.6.2014

---

sointi. Toki monessa tapauksessa pidän sosialisointia hyvänä ratkaisuna ja olen valmis kannattamaan sitä – me olemme tehneetkin tällaisia päätöksiä tässä valtuustossa, mitä pidän hyvänä – mutta mielestäni ei saa harhautua tällaiseen ideologiseen laiskuuteen. Totuus on se, että jos me haluamme toteuttaa tätä veroparatiisiboikottia, niin meidän täytyy hioa tätä keinovalikoimaa paljon tarkemmin kuin että on joko sosiaalinen tuotanto tai sitten veroparatiisiyhtiö.

Me, sosialidemokraattinen valtuustoryhmä ja ennen kaikkea kaupunginhallitusryhmä, olemme esittäneet monia käytännön toimia, jotka eivät ole sosialisointia eivätkä myöskään sitä, että hyväksytään kaikki, mitä veroparatiisiyhtiöt meillä tuovat. Me haluamme teitä, hyvät valtuutetut, kaikkia valtuutettuja ja valtuustoryhmiä mukaan siihen, että kehitetään keinovalikoimaa tarkaksi esimerkiksi siten, että me voimme huolehtia hyvistä suhteista ja hyvästä roolista 3. sektorin toimijoille silloin, kun ? toimija, joka on veroparatiisitoimija, on yhtäällä, ja sitten tämä julkisen sektorin oma toiminta toisaalla, voi olla hyviä vaihtoehtoja siellä 3. sektorin puolella, jotka pitää saada käyttöön.

Meillä on keinoja, jos meillä on vaan tahtoa. Minä toivon, että tulette mukaan näihin talkoisiin. Kehitetään ideoita ja keinoja, laajennetaan keinovalikoimaa, ollaan määrätietoisesti mukana edelläkävijänä tässä asiassa.

Lopuksi haluan kertoa teille, hyvät valtuutetut, että on olemassa sellainen kansainvälinen kaup ? poliitikkojen vetoamus veroparatiisiasiansa, jota olemme mukana kirjoittamassa. Se löytyy osoitteesta www.taxhavens.org myös suomeksi. Siellä voi käydä allekirjoittamassa sitoumuksen ja osallistua tähän työhön.

Kiitos.

Valtuutettu Taipale

Puheenjohtaja.

Kun tämän asiakohdan keskustelu alkaa ilmeisesti lähentyä loppuaan, niin sallinette, että heitän muutaman ajatuksen tai haasteen seuraavien vuosien arviointikertomuksiin. Tässähän, jos ymmärrän, niin arviointikertomuksen tarkoituksena on myös peilata toteutuneita tavoitteita siihen, mitä strategiaohjelmassa on kirjattu.

Joskus vuosia sitten strategiaohjelmassa luki vielä kestävä kehitys. Nyt siellä on 3 pilaria, joista kestävä kehitys rakentuu: Siellä on ekologi-

18.6.2014

---

suus, joka suinkaan ei tarkoita vain biodiversiteettiä ja viherkäytäviä, vaan myös resurssitehokkuutta. Taloudellisuus, joka ei tarkoita vain halpuutta, vaan tietenkin myös vaikuttavuutta. Ja oikeudenmukaisuus ja yhdenvertaisuus, joka tarkoittaa tietenkin oikeudenmukaisuutta ja yhdenvertaisuutta monilla eri tavoilla ja mittareilla.

Nyt usein puhutaan kaupunkien kilpailukyvästä ja kansainvälisestä kilpailusta. Tätä aikoinaan teollisuudesta ja tuotteiden vertailusta löydettyä käsitettä käytetään kaupunkien kohdalla, ja se on tietysti paljon monimutkaisempaa. Sillä jos halpa hinta ja mahdollisimman pieni budjetti olisivat kilpailukyvästä mittarit, niin kaikki kehitysmaiden mittarit tietysti menisivät kirkkaasti Helsingin ohitse. Mutta me tiedämme, että kysymys on paljon monimutkaisempi. Kysymys on mittareista ja siitä, miten niitä käytetään poikkihallinnollisesti, rinnakkain ja monipuolisesti. Tämä ei tietysti yhtään helpota tätä harjoitusta.

Mutta toki meidän tavoitteemme on se, että kaupungin toiminta olisi mahdollisimman vaikuttavaa pitkällä tähtäyksellä. Silloin hyviä esimerkkejä ovat juuri hankintapolitiikka, johon täällä on viitattukin, mutta hankintapolitiikkaa edelleenkin arvioidaan nähdäkseni liian kapeasti. Siellä ei mietitä resurssitehokkuutta, vaikuttavuutta ja yhdenvertaisuutta kylliksi syvällisesti. Muita tyypillisiä esimerkkejä ovat nytkin täällä jo tänään esille tulleet 435 miljoonan betonoitu investointikatto tai sitten 100 miljoonan kiinteistöjen myyntitavoite, joissa on hyvin ahtaasti pyritty katsomaan vain näitä lukuja sen sijaan, että olisi pohdittu investointien pitkän tähtäyksen vaikutuksia, ja niissä otettaisiin huomioon sekä resurssien käyttö, taloudellisuus pitkällä tähtäyksellä, vaikutus käyttö- ja korkomenoihin ja niin edespäin, ja vaikutus segregaatioon.

Heittäisin tarkastuslautakunnalle tämän haasteen, että tulevina tämän kauden vuosina vielä kiristätte tahtia ja asetatte riman vielä korkeammalle, jotta pääsemme vielä syvemmälle arvioimaan kaupungin tuloksellisuutta.

Kiitos.

Valtuutettu Urho

Arvoisa puheenjohtaja ja erityisesti hyvät tarkastuslautakunnan jäsenet.

Ansiokasta työtä olette tehneet. Tarkastuskertomus on hyvä konkreettinen katsaus siihen, mitä oikein on tullut tehdyksi ja miten rahat ovat menneet. Te olette tarkemmalla seulalla sitä arvioineet.

18.6.2014

Minä otan sieltä yhden kohderyhmän: lasten ja nuorten terveyden ja oppimisen erojen kaventaminen. Sitähän me kaikki haluamme, että meidän nuoremme ja lapsemme saisivat yhtä hyvät mahdollisuudet. Täällä on aina ollut, jo vuosia, tapana kaikki uudet asiat, joita otetaan mukaan, kuullaan, nähdään, panna hankkeiksi ja ohjelmiksi. Minä iloitsen, että niitä tarkastuslautakunta on lähtenyt tarkastelemaan. Minä haluaisin nähdä, että otettaisiin sellainen välivuosi, ettei yhtään uutta ohjelmaa – ei läpi hallintokuntien, ei yhtään ohjelmaa, joka on kopioitu Ruotsista tai nähty Hollannista tai jostain – vaan mentäisiin ihan näillä omilla osaamisilla.

Meillä on omat osaamiset esimerkiksi tähän lasten ja nuorten terveys-erojen kaventamiseen. Meillä on hyviä malleja ollut. Meillä on tavoitteet, me teemme toimenpiteitä. Me saamme niistä seurannan kautta – mittareita pitää tarkentaa, kuten tarkastuslautakunta toteaa – me saamme tuloksia ja me voimme arvioida. On se sitten verkkoterkkaria, terveellistä kaupunginosaohjelmaa, Terve Helsinki -hanketta, käyttöliittymähanketta – meillä on hyvät virkamiehet. He tekevät osansa ilman että se on erillinen hanke. Esimerkiksi kouluista hankkeisiin ja projekteihin otetaan rehtoreita ja opettajia virastoon yhdessä tekemään. Hyvä niin, mutta sitten on kauhea poru, kun joku hanke loppuu, että sen hankkeen pitäisi erillisenä hankkeena jatkua melkein kuin loppumattoon. Otetaan ne tulokset käytäntöön.

Minulla on yksi asia, johon minä erityisesti haluan nyt, että tarkastuslautakunta on jo puuttunut, ja olen siitä hyvilläni, ja puuttuu vastakin. Se on positiivisen diskriminaation määräraha. Se oli todella tarkoitettu siihen tilanteeseen, että meillä on kouluja, joissa suuri osa vanhemmista tai äideistä esimerkiksi ei puhu suomea äidinkielenään. Koulutustausta ei ole kovin hyvä ja muutenkin sosiaaliset ja taloudelliset olosuhteet ovat selvästi heikommät. Nyt meillä positiivisen diskriminaation raha jaetaan joka toiselle helsinkiläiselle koululle. Ei se ole enää mitään heikkojen auttamista. Ne rahat pitää pistää yhteen kassaan ja katsoa, että autetaan juuri niitä kouluja, joissa selvästi ollaan jäämässä oppimistuloksissa kaupungin keskiarvon alapuolelle.

Meillä on tähän saakka kaikissa kouluissa opittu hyvin. On ollut huonoja ja hyviä oppijoita, mutta nyt meillä ovat koulut eriytymässä. Tällainen yleinen rahanjako sinänsä hyvää tarkoittavaan positiiviseen diskriminaatioon, vähentämään oppimisen eroja, ei ole enää tarpeen. Tämä täytyy panna sekä tarkastuslautakunnassa seurantaan että opetuslautakunnan pitää miettiä tarkemmin, miten auttaa todella niitä lapsia ja nuoria, jotka eivät selviä siksi, että kotiolot eivät sitä tue.

Kiitos.

18.6.2014

Valtuutettu Holopainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Positiivisen diskriminaation rahat on kuitenkin hyvin paljon porrastettu, vaikka niitä jaetaankin hyvin monelle koululle, joten siellä niitä eroja on. Me tästä kysyimme myös tarkastuslautakunnassa, ja se on toki mietinnän alla, että miten se pitäisi kohdistaa. Mutta se on enemmän kohdistettu kuin miltä ehkä kuulostaa. Jotkut koulut saavat sitä hyvin vähän, ja tosiaan on todettu, että siitä on ollut hyötyä. Toivottavasti tällainen samantyyppinen retkiraha tai avustajamahdollisuus tulisi sitten esimerkiksi myös sinne päivähoiton puolelle. Pitäisi tukea niitä alueita, jotka tarvitsevat enemmän apua. Ja toki sitten muutenkin – kaikkea ei voi pelastaa tai laastaroida millään positiivisen diskriminaation rahalla, vaan sitten tarvittavat resurssit kouluille ja päiväkodeille pitää olla ihan perusbudjetissa.

Valtuutettu Urho (vastauspuheenvuoro)

Aivan samoin kuin Mari Holopainen, tiedän hyvin, että positiivisen diskriminaation eli tämä lisäraha kouluille on porrastettu. Meillä on Helsingissä hyvin resursoitunut perusopetuksen rahat verrattuna naapurikuntien opetukseen tai oppilaisiin. Minä ihan suon, että tällaista tukilisärahaa on. Tulokseksi ei riitä, että ne ovat olleet hyödyllisiä koulujen ja lisärahoituksen saajien mielestä. Niillä täytyy olla myös osoitettavissa jo näiden kaikkien vuosien jälkeen – toistakymmentä vuotta ollut käytössä – myös tuloksia niin, että on mitattu oppimisen tuloksia tai terveydenhuollon eroja. Ala-asteen koulussa ollaan 6 vuotta, ja 6 vuoden aika ja seuranta riittää aina jo arvioimaan.

Valtuutettu Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Ulla-Marja Urholle pitää sanoa tässä yhteydessä, että meillä on käynnissä koko ajan sentyyppisiä opetustoimeen liittyviä leikkauspaineita, jotka jatkuvasti asettavat yhä isompaan haasteeseen, kuinka erilaisten erityistuettujen lasten asema eri kouluissa tulee toteutettua. Nythän on niin, että tätä erityistuettua lapsitoimintaa tarvitaan muissakin kouluissa kuin niissä, jotka erilaisilla parametreilla laskettuna ovat aivan erityisen suuremmissa segregaatiokehitysvaarassa niin sanotusti. Meidän segregaatiomme ei ole kehittynyt vielä niin pahaksi, että ne alueet olisivat todella selkeästi eriytyneet. Tätä kehitystä meidän pitää näillä positiivi-

18.6.2014

---

sen diskriminaation rahoilla kyllä pyrkiä hoitamaan, mutta me tarvitsemme myös näitä tällaisia kohdennettuja mahdollisuuksia tukea tällaista syrjäytymiskehitystä kaikkien koulujen sisällä. Se, että se on porrastettu, on nähdäkseni erittäin mielekästä. Silloin siinä on tämä alueellisen keskittymisen kysymys otettu huomioon, mutta samalla otettu huomioon, että tämäntyyppistä työtä varten perusmäärärahat eivät suinkaan mitenkään itsestään selvästi riitä riittävälle tasolle muissakaan.

Valtuutettu Honkasalo (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Minä en nyt ihan ymmärtänyt tätä Urhon pointtia tässä. Onko hän siis sitä mieltä, että tämä positiivinen diskriminaatio on hyvä ja se tulisi säilyttää, kun hän sitten toisaalta puhuu tällaisesta tasauksesta? Onko hän lukenut tätä tarkastuslautakunnan kertomusta samalla tavalla kuin minä, kun täällä sanotaan ihan selkeästi, että positiivisen diskriminaation määrärahoille asetetut tavoitteet ovat toteutuneet hyvin kouluissa, ja että on onnistuttu lisäämään koulutuksellista tasa-arvoa? Minä olen sitä mieltä, että tämä positiivisen diskriminaation määräraha on todella hyvä asia, mutta meidän pitäisi sen käyttöä ja vaikuttavuutta ehkä seurata paremmin, koska nyt siinä saattaa olla aikamoisia koulukohtaisia eroja, miten se raha käytetään, koska päätäntävalta on rehtoreilla sen suhteen, mitä käytetään. Se olisi ihan selkeästi paikallaan. Mutta en ihan tavoittanut nyt tätä Urhon argumentointia tässä.

Valtuutettu Urho (vastauspuheenvuoro)

9 vuotta opetuslautakuntaa seuranneena pidän tätä lisärahaa tähän niin sanottuun positiiviseen diskriminaatioon tosi tarpeellisena. Olen ihan samaa mieltä Honkasalon kanssa siinä, että täytyy vain tarkentaa kohdentamista, ja jos kouluilta kysytään, oliko tämä tarpeen ja oliko siitä hyötyä, ei riitä, että vastaus on, että oli tarpeen ja on hyötyä. Minä haluaisin nähdä, että sillä saadaan joitakin tuloksia. Mutta minä luulen, että me olemme aika samaa mieltä sen tarpeellisuudesta, jopa niin, että sitä summaa voi joutua nostamaankin, mutta se ei voi olla vähän niin, että sitä annetaan kaikille kouluille tai että sitä ei seurata tarkemmin.

18.6.2014

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

On ollut puhetta tästä Penttilän laskelmasta tonttien vuokrien ja myynnin osalta. Minusta se Penttilän laskelma on sillä lailla harhainen, kun siinä se tonttien vuokrahan lasketaan puolesta hinnasta ja siinä ei ole niitä välitarkastuksia todellisuudessa ollenkaan. Penttilän laskelmassa se tarkistettaisiin 30 vuoden välein ja vuokrataan 60 vuodeksi kerrallaan.

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Tätä keskustelua on mielenkiintoista kuulla, mutta meistä aika moni on kansanedustaja ja me olemme käyneet myös toisenlaista keskustelua kunnallistaloudesta. Meillä on joku rakennepoliittinen sopimus tai ohjelma, jonka perusteella kuntien pitäisi säästää rahaa noin 2 miljardia euroa. Siitä Helsingin kaupungin osuus taitaa olla noin 200 miljoonaa euroa. Aika vähän tämä pieni, hankala velvoite on tätä keskustelua siivittänyt.

Olen sitä mieltä, että meidän pitäisi ryhtyä tekemään tulos- ja taselaskelmat sillä tavalla, että maan tai omaisuuden myyminen tai vuokraaminen ulos olisivat samanarvoisia asioita ja vuokrattava kohde arvotettaisiin taseessa sen nykyhetkeen diskontatun tuoton mukaisesti, jolloin me emme joutuisi pohtimaan näitä ikään kuin vähän väärän informaation pohjalta.

Valtuutettu Koulumies

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

On ollut hyvä kuunnella tätä keskustelua. Muistuttaisin, että kaikki valtuutetut voivat itse ehdottaa meille, ja on todella tervetullutta, jos ehdotatte ideoita siihen, mitä otetaan seuraaviin tarkastuskohteisiin mukaan. Nämä kohteet päätetään aina keväällä, ja nyt tämän tulevan vuoden arviointikohteet on jo päätetty. Voin mainostaa, että ne ovat muuten parempia vielä kuin tänä vuonna. Siitä tulee todella mielenkiintoinen arviointikertomus. Mutta sitten kahden seuraavan vuoden arviointiaiheet ovat vielä ihan vapaata riistaa. Toivon ideoita ja ehdotuksia siihen, ettei

18.6.2014

---

tarvitse muutaman hengen porukalla siellä lautakunnassa yksinään keksiä. Tämä on tosiaan tällainen koko valtuustoa palveleva lautakunta. Laittakaa tulemaan näitä ideoita.

Kiitos paljon.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Valtuutettu Soininvaara sanoi, että hallituksen rakennepaperin perusteella kuntien pitää säästää 2 miljardia euroa. Se ei ole rakennepaperin idea, vaan se mahdollistaa: Miljardi tulee siitä, että vähennetään kuntien pakollisia tehtäviä – esimerkiksi kaupunginhallitus antoi lausunnon siitä, että kun tällä hetkellä, jos on 3 oppilasta, joilla on tietty uskonto, niin pitää antaa uskonnonopetusta, kun se nostetaan 10:een – tämän tyyppisiä, jotka eivät pakota kuntaa toimimaan, mutta mahdollistavat sen, että säästetään. Toinen miljardi sitten tulee tästä tuottavuuspuolesta. Siinä Helsingillä on kovemmat tuottavuustavoitteet kuin mitkä on itse asiassa valtion rakennepaperissa.

244 §

Esityslistan asia nro 6

YLEISTEN TÖIDEN LAUTAKUNNAN JÄSENEEN VALINTA

Valtuutettu Männistö

Puheenjohtaja.

Mariam Rguibi.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Puheenjohtaja.

18.6.2014

Mariam Rguibi.

245 §

Esityslistan asia nro 7

VARHAISKASVATUSLAUTAKUNNAN JÄSENEEN VALINTA

Valtuutettu Männistö

Arvoisa puheenjohtaja.

Tuomas Tiihonen.

247 §

Esityslistan asia nro 9

TAKAUKSEN MYÖNTÄMINEN HELSINGIN TEATTERISÄÄTIÖLLE

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja. Valtuustotoverit.

Suurena teatterin ystävänä olen tietysti tyytyväinen siitä, että Kaupunginteatteri saa remonttinsa näinä kovina aikoina, jolloin laskemme kaikki investointirahat erikseen. En suinkaan vastusta tätä takausta, mutta haluan kuitenkin tuoda esiin täällä, että meidän valtuutettujen pitää ymmärtää, minkätyyppisestä rakenteellisesta päätöksestä tässä kohtaa nimenomaan on kyse. Meillähän on tämä investointibudjetti, jossa on hyviä ja huonoja seurauksia. Sen takia me olemme katsoneet erityisen

18.6.2014

---

tarkalla kammalla kaikki investoinnit ja asettaneet niitä keskenään prioriteettijärjestykseen. Kaupunginteatterin kohdalla taas ratkaisu oli hie-
man tällainen ? kautta tukeminen, eli päätettiin tehdä se nimen-
omaan niin, että teatterisäätiö itse ottaa lainan tähän investointitarpee-
seensa eli peruskorjauksensa ja kaupunki sen takaa.

Sitten se asia, mitä ei ehkä aina sanottu hirveästi ääneen, on se, että
koska Kaupunginteatteri ei aikanaan kykene maksamaan tietenkään
lipputuloistaan tätä investointimenoa, vaan investointimenot näkyvät
sitten heidän vuokramenoissaan kokonaisuutena, pääomaosuutena, ja
tämä tulee vääjäämättömästi sitten budjettitarkastelussa kaupungin
eteen sikäli, että sitten tullaan lisäämään Kaupunginteatterin toiminta-
menoja vastaavalla summalla. Eli periaatteessa me teemme tässä sa-
manlaisen investoinnin kuin kaikkien muiden hallintokuntien kohdalla,
mutta tämä kiertää ohi investointibudjetin. Minä haluan vain läpinäky-
vyyden takia tuoda tämän asian esiin. Koska sitten, kun me keskuste-
lemme erilaisten investointitarpeiden osalta eri yhteyksissä, niin tällai-
sia vastaavanlaisia järjestelyjä ei välttämättä kaikkien kohdalla tehdä tai
haluta tehdä. Kuitenkin meidän kokonaisuuden ymmärtääksemme on
hyvä ymmärtää, että tämä kulkee pikkuisen samalla tavalla.

Toisaalta, kun me tuemme toimintarahoista jatkossa tällä... Kauhea pu-
lina, minun on vaikea keskittyä. Kun me jatkossa tuemme sitten toimin-
tarahoilla kuitenkin toimintabudjetin puolelta tätä lyhennystä, niin me
emme mitenkään suhteuta sitä muihin teattereiden tai kulttuuripoliittis-
ten hankkeiden toimintamenoihin, vaan me tulemme tavallaan näiden
toteutuneiden tosiasioiden eteen ja annamme tämän lisärahayhteyden.
Tässä menettelytavassa, missä tämä kiertää tämän investointibudjetin,
siinä tulee ja syntyy myös sentyyppinen tilanne, että tässä tapauksessa
teatterisäätiö voi itse määritellä oman remonttinsa laajuuden ja kustan-
nuksen, koska ei sillä puolella ymmärretä, että kaupunki tulee aikanaan
sen toimintarahana kuitenkin myöntämään. Tämä ei mene rakenteelli-
sesti, hallinnollisesti oikein. Sen halusin sanoa.

Mutta onnea teatterille. Varmasti kaikki mielellämme katsomme sinne
hyviä esityksiä.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun tämä on tällainen läpinäkymätön hanke ja sille haetaan valtion-
avustusta, niin kuinka suurta valtionavustusta tälle ollaan hakemassa ja
mitä sille odotetaan saatavan?

18.6.2014

Valtuutettu Holopainen

Kiitos.

Tosiaankin aika mittavasta investoinnista on nyt kyse näinä tiukkoina aikoina. Olemme nyt päättämässä ja kopauttamassa 11 miljoonaa euroa teatteritekniiikan uusimiseen. Toivottavasti menee hyvään tarkoitukseen.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Valitettavasti meillä ei ole tässä tarkkaa tietoa valtuutettu Koskisen kysymykseen. Vakiintuneen tavan mukaan selvitämme asian ja toimittamme tiedon sitten.

Valtuutettu Koskinen

? pyytää, mutta kiitän, että se tieto sitten tulee jossakin vaiheessa.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Tietenkään näitä tarkkoja summia ei ole vielä lyöty lukkoon, ja tätä tietysti hankaloittavat nykyisen hallituksen päätökset, jotka sisältävät sen, että veikkausvoittovaroja leikataan 10 miljoonalla, joka tarkoittaa kulttuurin osalta 4,2:ta miljoonaa vuodessa. Varmasti nämä perusparannus- ja rakennushankkeet ovat yksi niistä kohteista, joista valtion puolella leikataan, joka sitten ? tämäntyypisiin hankkeisiin menee alaspäin. Ei nyt sellaisia summia voi odottaa, mitä aikaisemmin pystyttiin ministeriön kautta tukemaan, varsinkin kun nykyään menee mahdollisesti vähän enemmän Pirkanmaalle ja vähemmän Helsinkiin.

18.6.2014

---

249 §

Esityslistan asia nro 11

TEOLLISUUSKATU 23—25:N MUUTOS- JA PERUSPARANNUSTYÖN HANKESUUNNITELMA

Valtuutettu Soininvaara

Puheenjohtaja.

Minä kiinnittäisin huomiota sellaiseen pieneen detaljiin, että näissä talouslaskelmissa kerrotaan, että tämän tontin pysäköintipaikoista maksetaan vuokraa 136 000 euroa vuodessa. Se on aika paljon. Sillä palkkaisu 2 ihmistä tai tekisi vaikka mitä muuta. Nämä pysäköintipaikat saattavat olla kaavan velvoittamia, mutta luulen, että jos kaupunki haluaisi niistä tai osasta niistä eroon, niin ? lautakunta varmaan muuttaisi omalla päätöksellään tätä kaavaa. Koska tuolla alueella joka tapauksessa on liikaa pysäköintipaikkoja, johtuen eräistä kunnalliseen osaoptimointiin liittyvistä näkökohdista. Sen takia tavallaan näiden ylimääräisten pysäköintipaikkojen tasapainottamiseksi tuota pysäköintipaikkavelvoitetta voisi vaikka vähän pienentää.

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja.

Tämä on oikein hyvä investointi, joka on kaupungille kannattava heti alkuun. Halusin sanoa tämän vain sen takia, koska tämän kuumentuneen opetusvirastoon ja kouluverkkoon liittyvän keskustelun yhteydessä juuri tästä hallinnollisesta hankkeesta on käyty vähän väärillä faktoilla keskustelua esimerkiksi Suomen Kuvalehden sivuilla, missä toimittajat olivat ymmärtäneet ihan väärin, mistä on kyse. Tämähän säästää opetusviraston budjetista noin 400 000 vuodessa. Tämä itse remontin investointikustannus ei suinkaan lyhenny sillä säästöllä, vaan opetusvirasto maksaa jo siinä vuokrassa, joka on siis tämä 400 000 vähemmän vuodessa, sen sisällä on tämä investointiosuus, jolla sitten kuoletetaan tämä korjaus.

18.6.2014

Se vaihtoehto, jos ei tätä tehtäisi, niin kaupunki maksaisi opetusviraston kautta 400 000 enemmän vuokraa yksityiselle vuokranantajalle. Nämä ovat juuri niitä investointeja, joita kannattaa tehdä silloin, kun halutaan säästää hallintokuluista eikä suoranaisesti mennä esimerkiksi kouluverkon kimppuun, saati sitten tuntikehyksen tai näiden sisällöllisten asioiden piiriin. Eli tämä hanke on puhdas ja hyvä.

Tuo, mitä Soininvaara sanoi noista autopaikoista, minusta siinä on nimenomaan myös kauneuspilkku. Ne ovat erittäin kalliita, ne vuokrapaikat, jotka tuonne on sisällytetty, jotka perustuvat näihin kaupungin pysäköintinormeihin. Niiden pysäköintipaikkojen järjestämisen joustokyvulla ja luovemmalla ajattelulla siinä yhteydessä – minä ymmärrän, että niitä tietty määrä tarvitaan, mutta luultavasti ne olisi pystytty hankkimaan vielä edullisemmin. Nyt tietysti opetusvirasto, jonka määräraha-kehyksestä olemme varmaan kaikki täällä huolissamme tämän keskustelun tiimoilta, niin me tavallaan käytämme kohtuuttoman kalliisiin paikkoihin taas niitä rahoja, joita voisi käyttää johonkin oikeasti siihen sisältö ? . Loppusumma ? nimittäin nämä ovat toimintabudjetista kaikki.

Mutta se on detskuja, näihin ehkä palataan, mutta tuo itse investointihanke on järkevä kaikilla kriteereillä.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Mari Puoskari
puheenjohtaja
ordförande

Antti Peltonen
hallintopäällikkö
förvaltningschef

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Osku Pajamäki
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Tuuli Kousa
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot